

Saulėta, dieną 40°, naktį 30.
Saulė teko 8:09, leidžiasi 5:56

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Penktadienis, Sausio-January 25 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

21

PRADĖS STATYTI ALIASKOS NAFTOS LINIJA

IZRAELIS PRADĖJO ATSTRAUKIMĄ IŠ VAKARINIO SUEZO KANALO KRANTO

KAIRAS. — Šiandien Jungtinių Tautų palapinėje ant kelo tarp Suez ir Kairo, vėl susitinka Izraelio štabo viršininkas gen. Elazaras ir Egipto gen. Ghany el Gamasy. Praėjusią savaitę kasdien tarėsi žemesni abiejų karininkai: Izraelio gen. Abraham Adan ir Egipto — gen. Maghoub. Izraelis jau pradėjo išvežti iš vakarinio Suez kanalo kranto savo kareivius ir tankus. Izraelio karo inžinieriai pradėjo iškasti smėlyje įkastas minas, kurių, Izraelio žiniomis, prikasinėta apie 750,000. Tai didelis darbas, kurio Izraelis nesuspės, pagal sutartą planą ir nustatytą laiką, atlikti.

Izraelio generolas pasiūlė Egiptui duoti žemėlapius ir minų laukų brėžinius, kad egiptiečiai patys tas minas galėtų išimti. Izraelio kareiviai ištuština tūkstantčius smėlio maišų, kurie buvo naudojami apkasams sustiprinti.

Izraelio karinė vadovybė sutiko leisti Egiptui išvežti iš Suez miesto ir iš rytiniame kanalo krante apsuptos Egipto kariuomenės apie 300 sužeistų egiptiečių. Anksčiau Izraelis buvo atsisakęs praleisti sužeistuosius ir dėl to buvo kritikuotas Tarpautinio Raudonojo Kryžiaus.

Pirmieji Izraelio daliniai, kurie bus išvežti iš Egipto, yra pačiame pietiniame prietilio gale. Dalį savo laikomos teritorijos žydai perduos Jungtinėms Tautoms, kurių taikos kariuomenė laikys tą teritoriją tik šešias valandas ir paskum perduos egiptiečiams. Taip suplanuota tam, kad tarp žydų ir egiptiečių nebūtų tiesioginio kontakto.

Karininkai aptarė ir žuvusiųjų žydų kapų klausimą. Egipto laikomoje teritorijoje krito apie 300 Izraelio kareivių. Egiptas pranešė, kad visi izraelitų kapai yra sužymėti ir žuvusiųjų kūnai bus Izraeliui sugrąžinti.

Egipto prezidentas Sadatas sugrįžo iš Maroko po 6 dienų kelionės, kurioje jis aplankė dar Alžirą, Siriją, Saudi Arabiją, Kuaitą, Abu Dhabi, Bahreiną ir Quatarą. Jis spaudai pareiškė, kad Sirija irgi derės su Izraeliu dėl karo jėgų atpalaidavimo. Sadatas pareiškė viltį, kad Ženevos taikos konferencijoje dalyvaus šį kartą Sirija ir palestiniečių atstovai, šalia Egipto ir Jordano.

Mirė A. Sniečkus

MASKVA. — Sovietų žinių agentūra trečiądienį paskelbė, kad Lietuvoje mirė Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos centro komiteto pirmininkas, Sovietų Sąjungos komunistų partijos centro komiteto narys nuo 1952 m.

A. Sniečkus buvo vienas iš nedidelio skaičiaus nepriklausomos Lietuvos komunistų, visą savo gyvenimą pašventęs Kremliaus tarnybai. Sovietų Sąjungos kariuomenei užėmus Lietuvą, A. Sniečkus užėmė valstybės saugumo departamento direktoriaus vietą ir pats vadovavo masiniams lietuvių areštams. Vėliau jis tapo komunistų padalinio Lietuvoje vadu ir buvo svarbiausias Lietuvos gyventojų masinių tremimų prižiūrėtojas.

Gimęs 1903 m. sausio 7 d. Buhliuose, šakių aps. Sniečkus mokėsi Voronežo lietuvių mokykloje, kur baigė 4 klases. Vėliau buvo tvirtinamas, kad jis baigęs kokius ten kursus Maskvoje.

Sovietų Sąjungos respublikose ir okupuotose šalyse Sniečkus buvo vietinietis, išsilaikęs pirmuoju partijos sekretoriumi per visus Kremliaus vadų pasikeitimus.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Du plėšikai, įsibrovę į sovietų diplomato butą New Yorke, sužeidė jo 13 metų sūnų. Sovietai pasiskundė Jungtinėms Tautoms. Amerikos delegacija tvirtina, kad įsilaužimas buvęs ne politiniais tikslais, bet grynai plėšimo tikslais, todėl sovietų protestas prieš "chuliganiškų zionistų elementų" veiksmus neturi pagrindo.

WASHINGTONAS. — Tik 10 Atstovų Rūmų narių buvo paskelbti liberalų Americans for Democratic Action 100% liberalais. Net 43 respublikonai ir 4 demokratų gavo iš organizacijos po nulį. Šimtaprocentiniai liberalai yra Bella Abzug, Benjamin Rosenthal, Johnathan Bingham, John Seiberling, Robert Kastenmeier. Tarp žydų išimais ir tėvas Jėzusas iš Massachusetts kun. Robert Drinan.

LONDONAS. — Ugandos prezidentas, išgirdęs apie Britanijos krizę, pasiūlė surinkti britams aukų. Kigezi rajono žmonės sudėję Britanijai sunkvežimį daržovių ir kviečių. Jis ragina britus, kad jie atsiųstų lėktuvą ir pasiimtų dovanas, kol nesugeid.

MASKVA. — Tass agentūra sako, kad paskutinis Solženecino pasikabėjimas už užsienio žurnalistais rodo rašytojo liguistą sovietų liaudies netpykantą, gilų moralinį nuosmukį ir vėdinimą.

WASHINGTONAS. — Senat nubalsavo uždrausti visą karinę paramą Graikijai, kol ji nesugrąžins demokratinės valdymo sistemos. Laukiama, kad prezidentas šį nutarimą vetuos.

Gromyka pasigenda geresnių santykių

MASKVA. — Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko pasakė kalbą Amerikoje, nusišypsodamas, kad Amerikos-Sovietų Sąjungos santykių plėtimas yra per lėtas. Pravda jo kalbą gerokai išcenzūravo ir tos vietos, kur jis liūdnei kalbėjo apie bendradarbiavimo ribotumą, nebuvo išspausdintos. Pilna kalba buvo išspausdinta Armenijos laikraščiuose, iš kur ją sužinojo ir užsienio korespondentai.

Gromyko pripažino, kad santykių plėtimas neina sklandžiai. Už vandenyno dar esą daug santykių gerinimo priešių. Jis pareiškė viltį, kad prezidento Nixono numatomas vizitas šiais metais atneš tikrų vaisių.

Mus. Anksčiau buvęs didelis Stalino garbintojas, vėliau A. Sniečkus garbino Beriją, Malenką, Chruščiovą ir Brežnevą. Kremlius už Sniečkus ištikimamą tarnavimą rusų imperializmui 60 metų progą apdovanojo jį Leningo ordinu.

Izraelio kareivis Suez fronte atsiveikina su kitoje tvoros pusėje esančiais egiptiečiais netoli Ismailijos miesto.

ATSTOVŲ RŪMAI NEDUODA LĖŠŲ UŽSIENIO VAISTYBIŲ PARAMAI

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmai 248—155 balsais atsisakė duoti Pasaulio Bankui pusantro milijono dol. Pinigai būtų skirti pasaulio atsilikusioms šalims sušelpi. Idomu, kad šį vyriausybės pasiūlymą parėmė tik 47 respublikonai, kada 130 balsavo prieš. Daug prisidėjo ir atstovo iš Texas George Mahon pareiškimas, kad jis, kaip lėšų komiteto pirmininkas, nepraleis tų naujų lėšų užsienio valstybėms šelpi, jis todėl patarė visiems atstovams neieškoti savo balso už įstatymą, kuris visuomenėje nėra populiarus.

Šis kongreso balsavimas parodė, kad amerikiečiams nusibodo kišti pinigus neišsivysčiusioms šalims, kurios Jungtinėse Tautose ar kituose forumuose dažniausiai išeina prieš Amerikos politiką, balsuoja prieš Amerikos interesus. Nemažai prisidėjo faktas, kad labai pabrango nafta. Ohio atstovas Wayne Hays pareiškė, jog neverta Amerikai per Pasaulio Banką dalinti atsilikusioms valstybėms pinigų, nes jie vis vien atsidurs žibalo gaminančių arabų kišenėse.

Išdo sekretorius Schultz ir valstybės sekretorius Kissingeris paskelbė bendrą pareiškimą, kuriame pasmerkia Atstovų Rūmų balsavimą, kuris pakenks tarptautinei harmonijai ir draugiškumui. Pinigai buvo prašyti padėti skurdžiausiom pasaulio šalims atstoti ant kojų. Tose pastangose dalyvauja visos parmonės valstybės, taigi ir Amerika turinti atlikti savo vadovaujantį vaidmenį, nes ir taip pasaulyje jaučiama tendencija visiems atskirai veikti.

Byrne susirgo

SAN JUAN. — Amerikietis šachmatininkas Robert Byrne, kuris keturfinaly lošia prieš Borisą Spasskį, pralaimėjo dar vieną partiją. Spasskis dabar turi laimėti tik vieną partiją, kad patektų į pusfinalius.

Byrne paprašė teisėjų, kad jo sekanči lošimą prieš Spasskį atidėtų. Gydytojas, patikrinęs R. Byrne, pripažino, kad jis tikrai susirgo ir davė jam dieną poilsio.

Kitose, keturfinalio partijose Anatoly Karpov susitarė su Polugajevskiu baigti partiją lygiosiomis po 22ėjimų, Viktor Korčnov sulošė su brazilu Meckingu jau ketvirtą partiją lygiosiomis, Petro sianas ir Portišas Majorkeje irgi turi dvi lygybias.

Šių susitikimų laimėtojai bus išspręsti burtų keliu, jei po 16

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Atstovų Rūmų vadai vakar nusprendė ruošti teisų komitetą apkaltinti prezidentą Nixoną dėl Watergate skandalo ir kitų dalykų.

Britanijos angliakasių vadai nutarė suruošti unijos narių balsavimą: skelbti streiką ar ne.

Prezidentas vakar pasiuntė kongresui pasiūlymus švietimo reikalais. Jis siūlo nutraukti apie 30 programų, kurias pradėjo prezidentas Johnsonas.

Kanceleris Willy Brandt pasakė parlamente kalbą, kurioje pripažino, kad Rytų Vokietijoje veikia jėgos, siekiančios sugadinti gerus, kaimyninius vokiečių santykius.

Pietų Korėjoje sugadė didelis tekstilės fabrikas, kainavęs vyriausybei 40 milijonų dolerių.

Graikijoje prasidėjo dviejų palestiniečių teroristų teismas už pernai atliktą Atėnų aerodromo puolimą, kuriame žuvo 5 asmenys. Teismas labai saugomas kareivių ir policininkų.

Belgijoje užsidėgė vienos katalikų mokyklos bendrabučio pastatas, kuriame žuvo 25 vaikai, o 47 spėjo pabėgti. Kituose bendrabučio pastatuose miegojo 225 mokiniai ir jie nenukentėjo.

Spėjama, kad gaisras prasidėjo iš rūkančio berniuko, kuris užmigo su cigarete, kambaryje.

Floridoje buvo rastas moters lavonas be galvos. Paaiškėjo, kad tai ponis Lindsley, 50 m., buvusio St. Augustine miesto mero žmona.

partijų nebus aiškių laimėtojų. Trys išloštos partijos reikalingos laimėjimui.

Pusfinaliai įvyks balandžio mėn., o rudenį susitiks du pagrindiniai laimėtojai. Čia bus išspręsta, kad išsausk čempioną Fischerį 1975 m. rugtynėms dėl titulo.

Indonezijos nauji dekretai

JAKARTA. — Indonezijos jaunimo sukeltos riaušės, kai Jakarta lankėsi Japonijos premjeras Tanaka, privertė vyriausybę griebtis kai kurių priemonių jaunimo nepasitenkinimui sumažinti. Kinų kilmės biznieriui, kurio gerokai riaušėse nukentėjo, ateityje, naujausiu valdžios dekretu, negalės patys vieni investuoti užsieniuose pinigų. Kinai turės turėti partnerį indoneziečių, kuris turės bizinį mažiau nei 51 nuosimė akcijų.

Dekretas korupcijos reikalui uždraudžia valdininkams ar jų šeimos nariams turėti bizinį šalia valdiškos tarnybos. Valdininkams draudžiama lankytis naktiniuose klubuose, lošimų namuose, viešose pirtyse ar masavimavimo įstaigose.

Išdalino Powell turtus

SPRINGFIELDAS. — Teismas, valstijos prokuratūra ir testamentų vykdytojai susitarė išdalinti buvusio valstijos sekretoriaus Paul Powell turtus. Ilinois valstija gaus apie 50% iš 3 milijonų dolerių, kurie buvo rasti bankų seifuose, batų dėžėse ir įvairiose investacijose. Valstija gaus 1.6 mil. dol. Kiti pinigai bus išdalinti valstijos muziejams, bibliotekoms, šalpos organizacijoms.

Po 10 mėn. kalėjime Howard Hunt, Watergate dalyvis, buvo išleistas laisvę, kol jo byla pasiekia Apeliacinio teismo.

VYRIAUSYBĖ PASIRAŠĖ LEIDIMĄ STATYTI NAFTOS VAMZDŽIŲ LINIJĄ

WASHINGTONAS. — Po ketverių metų ginčų, delsimo ir gamtos apsaugos organizacijų protestų, trečiądienį vidaus reikalų sekretorius Rogers Morton pasirašė leidimą statyti Aliaskoje 789 mylių ilgumo naftos vamzdžių liniją iš Aliaskos šiaurės Pakrantės iki neužšalancio Valdez uosto. Statyba užsitęs mažiausiai trejus metus ir kainuos 3.5 bil. dol. Statybos leidimą gavo septynių naftos bendrovių sudaryta Alyeska Pipeline Service Co., kurioje dalyvauja: Argo, Exxon, Mobil, Union, Phillips, Sohio ir Amerada-Hess Oil.

Peronas skelbia karą teroristams

BUENOS AIRES. — Prezidentas Peronas televizijoje pareiškė, kad kairiųjų valymas peronistų partijoje bus tęsiamas ir plečiamas. Buvo jau pašalintas Buenos Aires gubernatoriaus Oscar Bidegain. Policija suėmė 13 įtariamų Revoliucinės liaudies Kariuomenės narių, jų tarpe kelis sužeistus, manoma, kariuomenės bazės Azulo mieste puolime.

Prieš Perono sugrįžimą Argentinoje, jis kelis kart pasisakė už kairiųjų peronistų veiklą, tačiau tapęs prezidentu, jis pakeitė nuomonę ir ėmė kairiuosius šalinti iš vadovaujamų vietų. Prieš jo išrinkimą prezidentu, tą vietą trumpai turėjęs Hector Campora paleido iš kalėjimų apie 200 teroristų, kuriuos karinė valdžia buvo uždariusi už komunistinę veiklą. Dabar tie teroristai pamazų vėl grąžinami į siuntiniam į kalėjimus.

Peronas savo kalboje pareiškė, kad "ginkluoti chuliganai" bus sutvarkyti, jei ne įstatymų ribose, tai kitais būdais, už įstatymų ribų. Smurtą galima nugauti tik didesniu smurtu, pagraisino Peronas.

Prancūzai vilioja naftos valstybes

PARYŽIUS. — Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Michel Jobert išvyko lankyti arabų sostinių. Jis bandys sudaryti atskirus sutartis su Kuaitu ir Saudi Arabija dėl ilgamečio naftos pristatymo Prancūzijai, kuri žada už naftą atsilųginti savo Mirage lėktuvais ir kitais ginklais. Sakoma, kad Jobert stengiasi sudaryti su arabų valstybėmis bent 20 metų sutartis. Saudi Arabija jau pažadėjusi per ateinančius trejus metus parduoti Prancūzijai 30 mil. tonų naftos.

Šį ministerio vizitą šiek tiek aptemdė žinia, kad arabai nedavė kai kuriems spaudos reporteriams vizų vien todėl, kad jie yra žydai. Net Eric Rouleau, kuris yra Viduriniųjų Rytų korespondentas Le Monde laikraštyje, ir kuris prieš penkerius metus pietavo su Saudi Arabijos karaliumi Faisalu jo rūmuose, negavo vizos, nes įrašė pareiškimo blanke, kad jo tikėjimas — žydu.

Prancūzų spauda šitokį arabų elgesį smerkia. Le Canard Enchaîné parašė apie šį įvykį sarkastišką straipsnį, klausdamas, kada reikės žydams nešioti, kaip Hitlerio Vokietijoje, geltonas žvaigždės?

Sakoma, kad Jobert išsiaiškina su arabų vadais, ar nebūtų galima sušaukti naftos vartotojų ir gamintojų bendrą konferenciją, nekviečiant į ją nei Amerikos nei Japonijos.

Naftos bendrovės apskaičiavo, kad Prudhoe lankoje, Aliaskoje yra apie 10 bil. statinių naftos. Aliaska iš bendrovių už leidimą tą naftą naudoti gavo apie bilijoną dol. Vamzdžių linija eis per 600 mylių federalinės valdžios žemės plotą, už tai naftos bendrovės mokės vyriausybei nuomą — 105,000 dol. per metus. Apie pusę tos linijos eis po žeme. Aliaskos valstija gaus iš naftos bendrovių apie milijoną dol. kasdieną už išimamą naftą.

Iš Valdez uosto nafta laivais bus gabenama į pietus, į Seattle, Wash., refinierijas ar dar toliau — į Kaliforniją.

Libijos premjeras Abdessalam Jalloud pagrasino, kad Libija visai nacionalizuos Amerikos naftos bendrovių turtus Libijoje, jei paaiškės, kad Libijos nafta pasiekia Ameriką ar Olandiją. Boikotas toms šalims turi būti tęsiamas, pasakė premjeras. Jis įspėjo Japoniją ir Europos šalis nedalyvauti prezidento Nixono suaukiamoje konferencijoje, vasarį 11 d. Europos valstybės turėtų pačios atskirai derėtis dėl naftos su arabais — žibalo gamintojais.

Libijos pyktį sukėlė žinia, kad Olandija atšaukia gazolino normavimą. Jo vietoje olandams bus draudžiama važinėti automobiliais kas antrą sekmadienį. Nežiūrint arabų boikoto, Olandija gauna pakankamai naftos, kad galėtų atšaukti normavimą, kuris šiuo metu liko tik Švedijoje. Senatorius Jacksonas, klausinėdamas naftos bendrovių prezidentus, atidengė žinia, kad spalio mėn. Egipto-Izraelio karo metu Exxon bendrovė gavo įsakymą iš Saudi Arabijos neduoti naftos Amerikos karinėms jėgoms visame pasaulyje. Bendrovė tokį karaliaus Faisalo įsakymą išpildžiusi, tuo parodydama didelį neloyalumą Amerikai.

Rabinas ragina žydus daugintis

NEW YORKAS. — New Yorko rabinų prezidentas Sol Roth pareiškė, kad žydai Amerikoje visi turėtų turėti nemažiau trijų vaikų ir kalbos apie šeimų didumo kontroliavimą neturėtų būti taikomos žydams. Šeimų mažėjimas Amerikoje silpnintų ir pagaliau visai sunaikintų žydų bendruomenę, kuri netenka daug narių per asimiliaciją ir vedybas su kitų tikėjimų žmonėmis, kalbėjo rabinų prezidentas.

Rabinas Roth pabrėžė, kad žydų skaičius Amerikoje šiandien yra tas pats, koks buvo prieš 30 metų. Šiandien jų turėtų būti 12 milijonų, o yra tik šeši mil. skundėsi rabinas. Žydai nuo Hitlerio režimo prarado 6 milijonus Europoje, o Amerikoje tiek pat prarado nenorėdami turėti didesnių šeimų, pasakė rabinas.

LA PAZ. — Bolivijoje streikuoja 14,000 pramonės ir 35,000 kasyklų darbininkų.

SPORTO ŽINIOS

Paremkime savo klubą

Sporto svarba, kiek ji liečia organizmo sveikatą, tikriausiai kiekvienam aiški. Bet kartais reikia paabejoti ar mes lietuviai išsivijoje suprantame jo reikšmę Lietuvos išlikimui. Ką žin ar mes visuomet sportui pakankamai skiriame dėmesio?

Paimkime Lietuvos futbolo klubo pavyzdį. Ši organizacija jau seniai traukia lietuvišką jaunimą į savo veiklą. Nemažam skaičiui jaunimui suteikia galimybes išvystyti savo atletinius gabumus. Negalima paneigti klubo nemenką įnašą lietuviškajam visuomeniui.

O šią žiemą Lietuvos klubai ypač reikiai mūsų visuomenės paramos. Pirmoji komanda rungtyniauja su geriausiomis Chicago komandomis šalies pirmenybėse. Šis sprendimas dalyvauti pirmenybėse yra tuo pačiu didelis iššūkis ir puiki proga žaidėjams pasitobulinti ir įsigyti žaidimo patirties. Jei nedalyvautų šiose pirmenybėse, komanda žiemos laiku praktiškai nieko neveiktų. O komanda sudaro daugumą jaunų lošėjų — pirmenybėse ko-

ne pati jauniausia. Jiem kaip tik ir reikia kuo daugiau patirties. Tačiau, jei visuomenės didesnis skaičius žiūrovų neatvyks į pirmenybes, tai klubas turės labai daug nuostolių. Priežastis paprasta. Dalyvavimo rungtynėse sąlyga yra, kad klubas turi parduoti mažiausiai penkis dešimt bilietų kas savaitę. Jei tiek nepajėgia parduoti, turi sumokėti deficitą iš savo kasos. Jei gu mūsų žiūrovų skaičius nepadidės per ateinančias septynias rungtynes, piniginiai nuostoliai bus skaudūs.

Rodas, kad komanda nusipelnusi didesnės mūsų visuomenės paramos negu iki šiol yra gavusi. Lošdama prieš stiprias serbų, lenkų ir ukrainiečių komandas, gražiai pasirodė veik tiksliai žiūrovams. Laimėjo pirmas rungtynes, o dvi lygiomis sūlošė.

Stebint salės žiūrovus, persasi išveda, kad lenkai, vokiečiai ir kiti daugiau įvertina sporto reikšmę negu mes. Jų publikos skaičius žymiai stambesnis ir komandų turi net po kelias.

Mes lietuviai irgi turėtume suprasti, kad reikalinga sukurti jaunimui kuo daugiau galimybių patenkinti jo potyrius ir reikalavimus, jei norime jį įtraukti į lietuvišką gyvenimą. Jei jaunimas neras progos pas mus išreikšti savo gabumus, jis greičiausia ieškos galimybių kitur — pas svetimačius. Jaunimui ne tik akademinė veikla prie šir-

dies. Labai daug ką traukia sportas. Šios pirmenybės vyksta penktadieniais 6:30 vakarų Chicago Armory patalpose. Bilietus galima įsigyti Lietuvos klubo. Nuvykus ten, žiūrovas ne tik parems sportuojantį jaunimą, bet ir smagiai praleis vakarą. Be mūsų rungtynių, būna ir dar kelios, kurios vyksta net iki pusės vienuoliktos. Algirdas Avižienis

Detroito naujienos

Detroito lietuvių organizacijų centro v-bos pareiškimas

1943 m. buvo suorganizuotas D.L.O. Centras. Organizacijos tikslas — sujungtomis jėgomis, neatsižvelgiant kada į šį kraštą atvykę ar čia gimę lietuviai, atlikti tuos uždavinius, kurių reikalauja žiauraus komunizmo pavergta tėvynė Lietuva, būtent: nepraleisti nė vienos progos, neatsižvelgiant laisvojo pasaulio dėmesio į okupanto daromas skriaudas mūsų tėvynei, kartu darant atitinkamus žygius Vakarų pasaulio politiniuose slauksniuose.

Amerikos Lietuvių Taryba šioms pastangoms sekmingai vadovauja ir iki šiol diena ryžtingai ir nenuilstamai veda kovą už Lietuvos laisvę. D. L. O. Centras šia Tarybos veikla visomis išgalėmis remia.

D. L. O. Centras š. m. vasario 16 d. mini 30-ties metų veiklos sukaktį. Šalia kitų parengimų, demonstracijų ir protestų prieš

Lietuvos okupantą, kas metai ruošia Lietuvos nepriklausomybės Atkūrimo Minėjimus, kurių metu telkia lešas A. L. Tarybai, o Taryba savitarpio susitarimu remia Vliką.

Per šį 30-ties metų veiklos laikotarpį Detroito lietuvių visuomenė Lietuvos laisvės kovai paremti suaukojo tiksliai dešimt milijonų. Tokia gausi Detroito lietuvių parama įgalino Alitą ir Vliką atlikti daug reikšmingų darbų Lietuvos laisvinimo byloje. Ir tik esant vieningiems Detroito lietuviams buvo galima to atsiekti.

Organizacijų Centras nepritaria atskiram minėjimui, juo labiau rinkimui aukų įvairiems tikslams. Tai jėgų skaldymas, darbų duplikavimas. Tai rimties ir vienybės drusktimas.

D. L. O. Centras kviečia visus Detroito lietuvius būti vieningais ir skaitlingai dalyvauti mūsų ruošiamame minėjime. Gausia auka paremkime Lietuvos laisvės pastangas.

D.L.O. Centro Valdyba

— LB Radijo Klubui gegužinė po stogu, žiemos metu, Lietuvos namuose pavyko gerai. Atsilankė per du šimtus publikos. Gegužinė prasidėjo iš ryto 11:30 val. Klubo valdybos stabas maloniai priėmė svečius ir vaikius įvairiais patiekalais. Visą laiką grojo nuotaikinga patefono muzika, gerai nuteikdama svečius. Šeiminkės maisto prigaminio įvairaus, kas ką norėjo — galėjo pasirinkti pagal savo skonį. Atrodo, kad toks susibūrimas publikai labai patiko. Buvo ir kitų pajavirinių veikė laimėjimo stalas. Pirmą dieną, Pranas Balandienės tortą — napoleoną laimėjo Birutė Marčiukaitytė, antrą tortą, Onos Pusedienės, laimėjo Česlovas Šadeika, o trečią — stipresnės — laimėjo Jonas Dunčė. Iš laimėjimo stalo padarė gražaus pelno Radijo Klubui išlaikyti.

Šiam renginiui vadovavo ir daug darbo ir rūpesčio įdėjo LB Radijo Klubo pirmininkas Kazys Gogelis ir vicepirm. Vacys Urbonas. Daugiausia pasidarbavo sekančios tartininkės ir tartininkai: Vyr. šeiminkė Jadvyga Maršalkovičienė, Agota Brazaitytė, Ona Valienė, Elena Kilikevičienė, Stasė Urbonienė, Stela Gogelienė, Erna Garliauskienė, Saliameja Rimšienė, Petrė Jušienė, Elenora Laurus, o iš vyrų daugiausia pasidarbavo ir paaukavo Stasys Ratiukaitis ir tartininkai: Jonas Maršalkovičius, Feliksas Blažudys, Juozas Mūrinas, Petras Marčiukaitis, Vincas Kankelis, Jurgis Rekašius, Antanas Janušis, Stasys Garliauskas ir kiti. Be abejo Klubo Valdyba tartininkams ir tartininkams yra labai dėkinga.

— Sausio 19 d. šv. Antano bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimą "Švyturio" Jūrų šaulių kuopos pirm. Mykolas Vitkus su Ona Žostaitė-Balčiūniene iš Windsor, sutuokė tos parapijos klebonas kun. Kazys Simaitis. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo uniformuoti šauliai ir šaulės. Sutuoktuviniai povestuvinei kelionei įvyko į Floridą.

Vasario 16-osios minėjimo proga vasario 17 d. Dievo Apvaizdos bažnyčioje parapijos ministras Amerikos Veteranų pastebint tris vėliavas: Lietuvos, Amerikos ir Vatikano. Minimos vėliavos bus padovanotos Dievo Apvaizdos parapijai, bažnyčiai ir bus pastatytos altoriaus šoninėse.

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKTINĖ

Š. m. sausio mėn. 13 d. "Gintaro" svetainės salėje įvyko pirmas V. D. šaulių rinktinės posėdis, kurį pravedė rinktinės pirmininkas Vladas Išganaitis. V. D. šaulių kuopa išaugo narių skaičiumi iki 400 ir padalinių gausumu taip, kad jos veikla kuopos ribose nesutampa, ji persiorganizavo į šaulių rinktinę ir

— Vasario 2 d. Kultūriniam centre lietuvištos mokyklos tėvų komitetas ruošia balių "Snaižės krizant". Meninę programą atliks studentų oktetas "Vakaro garsai", vadovas Rimas Kaspulis. Pradžia 7:30 val. Šokiama gro Vytauto Petrausko orkestras. Stalus užsisakyti pas Vacį Leį tel. 268-7309.

— Lietuvių namų metinis susirinkimas įvyks sausio 27 d. 12 val. Lietuvių namuose. Nariai visi kviečiami gausiai dalyvauti. — Viceprezidentas Gerald Ford pagerbimas įvyks Detroito vasario 9 d. 7 val. Cobo Hall.

— Žurnalistų popietė sausio mėn. 20 d. pas Anelę ir Alfonsą Ziedus, pradėjo labai geroje nuotaikoje, net ir sušoka.

Sergantieji

— Rašytojas Vytautas Alantas kiek sunegalavo, paguldytas Fordo ligoninėn sveikatai patikrinti.

— Staiga susirgo Šaulių Sąjungos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, gydomi Providence ligoninėje Dr. Povilo Šepčio priežiūroje. Linkiu mielam bičiuliui greitai pasveikti ir grįžti į namučius.

— Aktorius Kazys Gričius nelaimingi paslydo, griudamas sulaužė koją, dabar guli Providence ligoninėje. Linkiu mielam bičiuliui greitai pasveikti ir grįžti į namučius.

Antanas Sukauskas

dabar vadinsis Atskira Vyt. Didžiojo šaulių rinktinė. LŠST centro valdyba šaulių s-gos garbės narių Vlado Išganaitį paskyrė rinktinės pirmininku ir pavedė jam suorganizuoti rinktinės vadovybę.

Rinktinės pirmininkas pranešė: — Rinktinės vadovybė sudaro buvusi V. D. šaulių kuopos vadovybė. Rinktinė padalinta į tris būrius: I-mo būrio vadovu paskirtas Petras Paleckas. II-jo būrio vadovu — Pranas Aglinskis, III-čio būrio vadovu — Juozas Kuzmickas. Šaulių moterų skyriui vadovauja Stasė Cecevičienė. Meno kuopelė vadovauja Juozas Petrauskas. Šaulių vyrų oktetui vadovauja muzikas Nikodemus Kulys. Šaulių moterų oktetui vadovauja Adelė Gabaliauskienė. Studentų grandžiaus vadovauja Jonas Platakis. Moksleivių šaulių būrį organizuoja R. Orentas. — Laktūnas Gediminas Jamula vadovauja oro šaulių grandžiaus, kuri greitai laiku įsigys lėktuvą. Šaulių biblioteką veda Egelis. Jonas Kaunas veda spaudos skyrį ir organizuoja rinktinės korespondentų sekciją.

Patiektas rinktinės vadovybės planas vienbalsiai patvirtintas. J. Petrauskas perskaitė naujų metų suruošto baliaus apyskai pažindinti su pirmos pagalbos

tą, kurią valdyba patvirtino.

— Meno kuopelės vadovas pranešė, kad š. m. vasario mėn. 8 d. 3 v. p. p. Jaunimo centre yra ruošiamas šaulių vakaras. Meno kuopelė stato A. Kairio — Didysis Penktadienis. Veikalas įdomus ir intriguojantis, sprendžia šiu laikų painias žmonių problemas. Kas atsilankys nesigalės, nes į daugelio problemų sprendimus gaus teigiamus atsakymus. Priimta 4 nauji šauliai. Š. m. kovo mėn. 10 d. Vyt. salėje rengiamas šaulių sąjungos steigėjo V. Putvio minėjimas su menine programa. Pirmą kartą pasirodys šaulių moterų oktetas, taip pat dalyvaus ir vyrų oktetas. Moterų šaulių vadovė S. Cecevičienė pranešė, kad šiais metais į Lenkiją Suvalkų trikampį pasiūta 10 siuntinių, o praėjusiais metais pasiūta 120 siuntinių.

— A. Balčytis pranešė, kad žurnalą "Kari" užsiprenumeravo 52 šauliai. Rinktinės vadovybė gyvai svarstė šaulių einamus reikalus. Pageidauta šaulius suteikimu. Nutarta įsigyti pirmos pagalbos kilnojimą vaistinė, kad reikaliui atsitikus būtų galima suteikti pirmą pagalbą.

Visi džiaugėsi šaulių sąjungos augimu ir stiprėjimu, džiaugsmingai sutiko šaulių rinktinės įsisteigimą. J. Kaunas

su auksu atka: atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Aleks. Ambrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1869-1950) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kaina \$3.00. Išeido Amerikos Lietuvių istorijos draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago avaziavę lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiksmingų žmonių programų. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai. Įsteigtos mokyklos, skaityklos, barai ir kt.

Norintieji: šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir paštu:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

DICTIONARIES WEBSTER

LIBRARY SIZE 1973 EDITION, BRAND NEW, STILL IN BOX.

Cost New \$45.00

Will Sell for \$15

Deduct 10% on orders of 6 or more

Make Checks Payable to
DICTIONARY LIQUIDATION

AND MAIL TO

NAUJIENOS

BOX 196

1739 So. HALSTED STREET

CHICAGO, ILL. 60608

C. O. D. orders enclose 1.00 good will deposit. Pay balance plus C. O. D. shipping on delivery. Be satisfied on inspection or return within 10 days for full refund. No dealers, each volume specifically stamped not for resale.

Please add \$1.25 postage and handling.

STAINLESS STEEL + PLUS + WASHER FOR THE 70's from SPEED QUEEN

- + Chip-Proof, Rust-Proof Stainless Steel Tub
- + 24 Hour Automatic Soak Timer
- + Infinite Water Level
- + Flotation Rinse and Light Indicator
- + Durable Press Cycle

MODEL DA9041

SPEED QUEEN

Glaser's Furniture and Appliance Co.

5115-5123 So. KEDZIE AVE.

PROspect 6-1790

MENAS, BEŽDŽIONĖS, GRIOVIKAI

ALBINAS DAUMANTAS

Prieš kurį laiką vienas Anglijos profesorius pasiryžo išaiškinti, kodėl beždžionės nekalba. Po kelerių metų kruopštaus darbo jis įsitikino, kad pat sakomia, kad menas yra artimieji žmogaus giminačiai gyvenimo veidrodiai. Tačiau — beždžionės turi visus kalbėjimo reikalingus padargus. Paklausė, kodėl beždžionės nekalba, atsakė — "kad jos neturi ką pasakyti".

Šis epizodas čia primenamas, pradedant "balsiai galvoti" apie meną ir apie laisvę esančių lietuvių dailininkų reikšmės vieną kitą detalę. Tuo tikimasi padėti lietuviškajai visuomenei, kuri vis labiau gyvenimo yra verčiama įsigyti gilesnį meno supratimą, o ne pasikliauti tarp savęs besirungiančių dailininkų užuominomis.

Kas yra menas bus pirmasis klausimas, kurį bandysime išsiaiškinti. Vieningo, visų priimto meno apibūdinimo nėra ir tur būt nebūs. Meno filosofai tvirtina, kad pagrindinė menų žymė yra buities mįslės praskleidimas estetiniame regėjime.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkaisto medžių šakas virgintais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose savaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaidilūnienė, ZVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeningo formato, 137 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Juozas, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDĖ. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ SVETĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuviškas senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranauko "Anykščių šilėlis", vertimas. 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių rinkinys, 32 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUKMANO LAIVĖLĖ. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR SVENTIEJAI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Vyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jėsa, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų parduotuvę užsakyti patik, pridėdami čekį ar pinigini orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar žaidimai. Naujienose galima gauti šiu perų ir žemėčių mūsų mažiesiems bei jaunimui.

1. N. Butkus, VELYKU PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY-
BUKČES, 24 psl. su 8 pasakymais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ilus-
truotos, spalvotais viršelais. Kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaškavienė, ŠOKOLADINIS KISKELIS, pasaka
mažiems. Ilustracijos E. Kulevskio. Didelio formato, 24 psl., gra-
fus leidybos. \$1.50.
3. A. Giedrys, MURKLYS, 24 apysakaitės vaikams. Dail. V. Siman-
kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema, 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. premii-
tuota knyga. Jotie orišiniai pasakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail.
V. Stanikaitės iliustracijos, 198 psl. Kaina 2 dol.
7. Juozas Švaltas, SAUNUS PENKETUKAS, apysakaitės, kaip pasakos
vaikams iš jų gyvenimo, įvykių ir žvėčių. Iliustruota dail. Z. Sodekienės.
Didelio formato, kietais viršelais, puikūs 77 psl. leidybos. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai
Eiliuoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai-
čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbala-
notu vaikams perkamas dovanas — mūsų knygų, pusė žaislų — lietuviško
auklėjimo rodyklė staiga pakilti aukštyn.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaidilūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

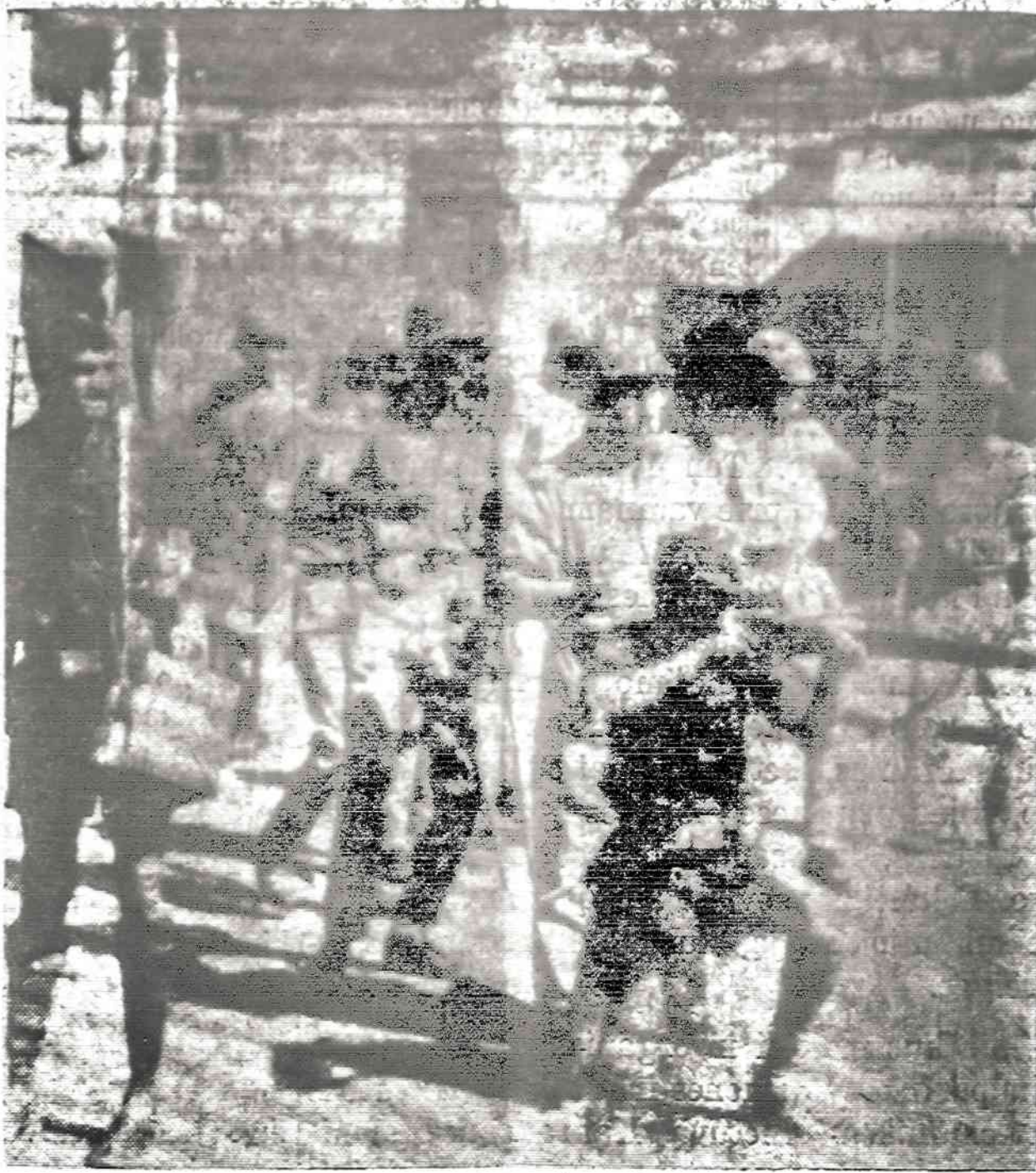
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakišios 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Indijos policininkas šauka Bombėjaus "neįvairių" mirtį, kuri mėtė į policiją akmenis. Užpakalyje matosi atsargos policijos vyrai, pasiruošę išardyti demonstraciją.

pobūdžio meno kūrinio kopija, taip pat nėra menas. Gilesniam supratimui, kas yra menas, paklauskime ką sako tos srities žinovai.

"Užuot primetęs formulę kas yra menas ir kas yra jo esmė, noriu, kad jūs pažintumėt faktus" — sako Hipolyte Taine savo "Meno Filosofijoje". "Jei išsižūrėsimė menininko gyvenimą, tai pastebėsime, kad tas gyvenimas lengva padalyti į dvi dalis. Pirmojoje, — jo talento jaunystės ir brendimo metais, jis išsižūri paties daiktus, studijuoja kankinasi, vargsta stengdamasis juos atvaizduoti. Sulaukęs tam tikro amžiaus, jis tariasi juos gerai pažįstęs, neberanda juose nieko nuostabaus ir nauja, ... ir dirba pagal receptus, kurių per ilgą savo patyrimą yra suradęs. Pirmasis periodas yra tikrojo žaismo, antrasis — tik manierų ir dekadanso periodas. Michaelangelo gyvenime pirmasis periodas buvo labai ilgas, — jis truko kone 60 metų. Visuose jo kūriniuose matome jėgos ir heroiško didingumo jausmą. Jo gausios disekcijos, daugybė piešinių, tragiškųjų aistrų ir jų fizinės išraiškos studijos, — visa tai jam tėra priemonė audringai, jei pagavusiai energijai išreikšti.

Štai mintis, kuri tryšksta į jus iš kiekvieno Sixtynos koplyčios kampo ar skliauto. Įtenkite į gretimą šv. Povilo koplyčią ir pažvelkite į Michaelangelo senatvės kūrinius. Pažvelkite taip pat į "Paskutinįjį Teismą", kurį jis nutapė turėdamas 67 metus. Žinovai, pagaliau ir nežinovai, iš karto pastebės, kad freskos nutapytos pagal receptą, kad menininkas turi tam tikrą skaičių formų ir operuoja jomis vienašališkai, kad sukaupia ne būtas pozas ir rūpestingai surastus resursus, kad gyvoji kūryba, paprastumas, didysis kūrybinis užsidegimas, aukštesnė tiesa, kurių buvo kupini jo pirmieji kūriniai, — išnyko arba

mažų mažiausiai, sumenkėjo. Toliau H. Taine aiškina savo studentams: "Prisiminkime Michaelangelo šėdėvą, — keturias marmuro statulėles ant Medici kapo Florencijoje. Nei menininko gyvenimą, tai pastebėsime, kad tas gyvenimas moterų, kurios miega ar pabunda, dalių santykiu nesutinka su tikrove. Niekur, net Italijoje nerastume panašius žmonius. Nei šiandien, nei XVI tūzūje joks. Šios žemės vyras ir jokia moteris nebuvo panašūs į tuos rūšius herojus ir į tas didžiules rezignuojančias merginas, kurias didysis žmogus pastatė koplyčioje. Savo paties genijuje ir savo širdyje Michaelangelo — surado tuos pavidalus. Jiems sukurti reikėjo atsiskyrėlio, mąstytojo, didžiojo teisidario sielos, didingos ir liepsnojančios, klaidžiojančios tarp menkųjų ir sugedusių sielų, tarp neteisybės ir priepauidos, tarp tironų ir neteisybės triumfų, tarp savo tėvynės ir laisvės grūvėsių; jis gerai nusimanė, kad jam grūmoja mirtis, ... bet jis nebuvo sutvertas bet kam lankstyti ir pasiduoti, todėl ieškojo prieglobsčio mene, per kurį vergiškąjį tylumą prabilo didinga rezignuojanti jo širdis. Jis parašė miegančios statulos papėdėje: "Saldu man miegoti, dar saldiau akmeniu būti, kad viešpatauja skurdas ir gėda. Niekas nematyti, nieko nejaušti — štai mano laimė. Tągi, nežadink manęs, o kalbėk tyliai! Štai koks buvo jausmas, kuris atskleidė jam tokias formas".

"Panagrinėkime dabar flamandų mokyklą, jos didįjį flamandą Rubensą; iš jo kūrybos paimkime vieną įspūdingiausių paveikslų "Kermošių". Ir čia nerastite įprastų santykių išlaikymo. Keliaukite į Flamandiją, pasižiūrėkite į žmonių tipus dargi linksniausią momentą, per Gayant'o šventę Antverpene ar kitur, ir jūs pamatysite padorius žmones, kurie mėgsta pavalgyti, dar labiau išgerti, kuo ramiausiai traukia pypkę, flegmatiskius ir nuosaikius, gerokai pabylskius, stambiais, netaisykliniais veido bruožais; jei dabar palygintumėte dvikojus "Kermošių" galvijus su čionai aprašytai gyvaisiais flamandais, tai pamatytumėt, kad tarp jų nėra jokio panašumo, ir Rubensas bus juos paėmęs iš kitur. Po žiaurių religinių karų visko pertekusioje, tačiau ilgai terijoje Flandrijoje įsiviešpatavo pagaliau taika ir plietinis saugumas. Žemė čia

derlinga, o žmonės — protingi, laigi kraštas veikia atkuto, ir visuotinė gerovė ėmė augti; jis dar didesnis už kitus, tai praetis skatino prasiveržti ir ieškoti malonumo laukinius instinktus, nelyginant arklis ir jaučius po ilgo dvasinio išleistis į žalias pievas, į gausią žolę. Rubensas pats jautė tuos instinktus, ir šurkštus, visa ko pertekusio gyvenimo poezija patenkintas ir begėdiškas kūnas, laukinis, nevaržomas lėbavimas pasireiškė pojučių orgijose, plazdenančiomie gašlumu raudonume ir gausių nuogų kūnų baltume bei šviežume. Šitam jausmui, išreikšti jis savo "Kermošiuje" praplatino stuobus, pastorino sėdynes, išlenkė juosmenį, paskaistino skruostus, suvėlė plaukus, užkūrė akys laukinę geidulių liepsną, parodė visą smuklės puotos siutą: sukiutūs asocius, išvartytus siutus, pasigėrusių žviegimą, bučinius, glebisčiavimąsi — nuostabiau-
są žmogiško gyvenimo triūmą, koki tik kada nors daili-

ninko teptukas buvo pavaizdavęs".

"Šitie du pavyzdžiai rodo, kad dalių santykius menininkas keičia sąmoningai, norėdamas itin pabrėžti esminį daikto charakterį ir tuo būdu vyriausią kūrinio idėją. Taisai esminis charakteris yra tai ką filosofai vadina daikto esme ir tuo pagrindu tvirtina, jog meno tikslas esąs išskirti daiktų esmę. Filosofijos terminą palikime nuošaly ir pasakykime paprastai, kad meno tikslas — atskleisti charakteringus bruožus, kurių nors išskiriančią žymių ypatybę, pagrindinį pažiūros tašką, svarbiausias daikto buities formas. Esminis daikto charakteris yra daikto ypatybė, iš kurios išplaukia visos kitos arba mažų mažiausiai, daugelis kitų ypatybių, kurios su juo yra desningai susietos. Menas nori išskirti, ir jei jis pasiemė sau šitą uždavinį, tai tik dėl to, kad gamta jo neišsprendžia. Gamtoje esminis charakteris vien tik pirmąja, mene sten-giamasi jį padaryti ne tik pirmąjantį, bet ir viešpataujan-tį. Dailininkas pašalina tuos bruožus, kurie tą charakterį

depleta ir ieško tokių, kurie jį išryškina, taiso tuos, kurie jį buvo iškreipę ir perdirda tuos kurie jį naikino.

(Bus daugiau)

Kosmetikos

Graikiškas žodis — kosmetikos reiškia tai, kas gražina, kas puošia. Yra dalykų, kurie visokeriopai gražina plaukus, juos garbiniuoja, spalvina, dailina. Nepaprastai daug įvairių tepalų yra pagražinti veidą, jo spalvą, užmaskuoti raukšles, žodžiu, pažajinti. Yra priemonių pašalinti kūno prakaito neįaukų kvapą.

Kosmetikų vartojimas yra labai senas reiškinys. Ją vartojo senoji Kinija, Egipto gyventojai. Jie kvėpino ne tik gyvūsius, bet ir mirusiuosius — mumijas. Kosmetiką žinojo ir vartojo žydai visais bibliniais laikais. Ir pačiam Kristui pylė kvepalus ant galvos. Kvepalų nevar-tojo senovės krikščionys ir laikė juos net nebūlybės ženklų. Plaukai, kaip papuošalas, buvo nepriimtinas dalykas.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
5 1/4%
5 1/2%
5 1/4%

OUR SAVINGS CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAR ROAD

CHICAGO, ILLINOIS 60608

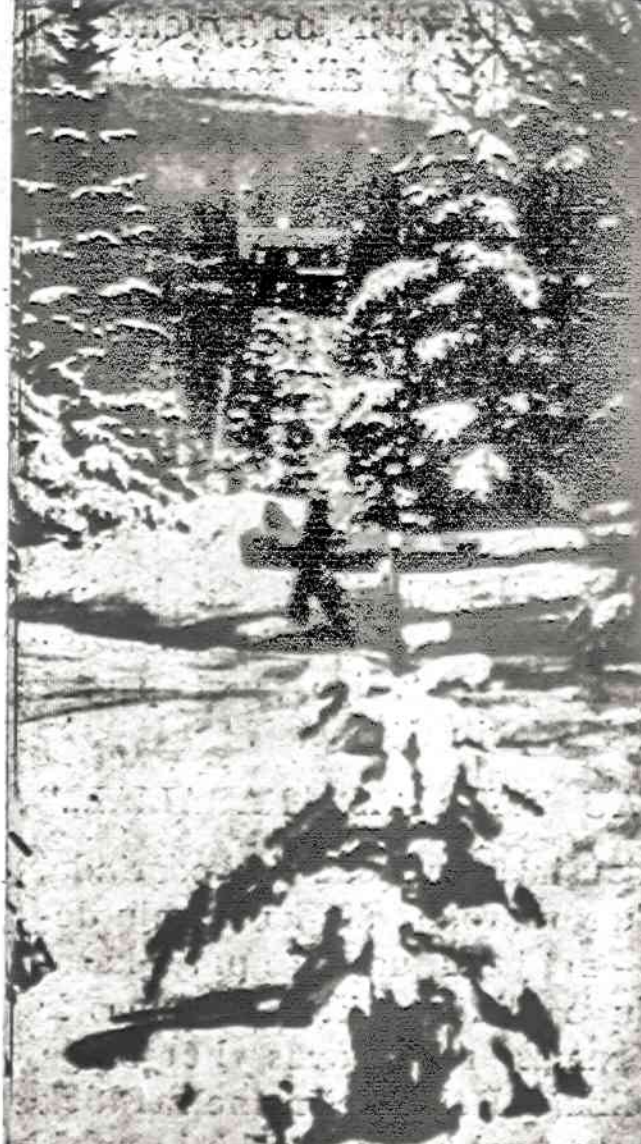
PETER KAZANAUSKAS, President

Tel.: 947-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

69 YEARS SERVING CHICAGO LAND

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Firma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Sentaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, nėra nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM
\$5,000.00 OR MORE
4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE
30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE
1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams parstatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60604. Telephone MA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
tris mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Vilniuje mirė Antanas Sniečkus

Praeitą antradienį Vilniuje nuo širdies smūgio mirė Antanas Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius ir ištikimiausias sovietų imperializmo agentas rusų okupuotoje Lietuvoje. Nebuvo tokio daikto, kurio Sniečkus rusams būtų nedavęs. Nebuvo tokios aukos, kurios Sniečkus savo viršininkams būtų atsakęs. Ne vieną kartą Sniečkus viešai yra pasakęs, kad jo vadovaujama Lietuva komunistų partija yra tikrai didžiosios rusų komunistų partijos kovos būrys.

Rusai čekistai sušaudė Zigmą A. Angarietį, Sniečkaus dvasios vadą ir globėją, bet jis balso nepakėlė ir protestavo nepareišdė dėl įtakingiausio komunisto nužudymo. Minske čekistai išliko partijos centro komiteto narius, rašyti besimokinančius jaunuolius ir Marksą studijavusius gimnazistus, Sniečkus net nesiteikė susipažinti su jų byla ir nužudymo aplinkybėmis. Jis nekreipė jokio dėmesio į savo motinos prašymus ir skundus, kai policija siautė Sniečkų ūkyje, o rusai vežė paskutines maisto atsargas. Sniečkus patarė motinai tylėti, o tai jis ir ją įtraukė į sąrašus ir pasiūsiąs į Rusijos šiaurę, kaip jis siuntė tūkstančius kitų.

Be partijos sekretoriaus pareigų, Sniečkus visą laiką ėjo ir svarbiausio policininko pareigas. Kelis metus praleidęs Maskvoje, Sniečkus baigė visas sovietų policijos mokyklas ir aukščiausios partijos kursų. Pasitraukęs Merkiui, Sniečkus, ištikimų čekistų lydimas, įsistiprino saugumo departamente. Jis davė patvarkymus partijos centro komiteto nariams, bet tuo pačiu metu jis apstatė ištikimais žmonėmis ir valė saugumą nuo nepatinkimų elementų. Sniečkus visą laiką glaudžiai bendradarbiavo su čekistu Aleksandru Guzevičium. Sniečkus ir mirė su revoliučine kišenėje, dviejų čekistų lydimas.

Vokiečių kariuomenei įsiveržus į Lietuvą, Sniečkus bėgo į Rusijos gilumą kartu su čekistais. Jam nereikėjo slapstytis pas ūkininkus ir slėpti partijos nario kortelės, kaip tai teko daryti Petriui Cvirkai ir kitiems partijos nariams. Jį vežė saugus čekos sunkvežimis, lydimas kitos šarvuotos mašinos. Pijų Glavackių čekistai pakeliu sušaudė, tuo tarpu Sniečkui tokio pavojaus nebuvo, nes rusai ištikimesnio tarno lietuvių tarpe neturėjo. Kiek kartų Lietuvos policija Sniečkų suimdavo, tiek kartų Sovietų Sąjungą siūlydavo jį iškeisti į Rusijoje sumtą kitą Lietuvos pilietį.

Pirmą kartą Sniečkus Rusijon pateko Pirmojo Pasaulinio karo metu. Pradėjus vokiečių kariuomenei verž-

VADOVAI IR VADOVĖLIAI

(Tęsinys)

Prieš protestuojančius, pasirašytus tikromis pavardėmis, tėvų straipsnius ir visuomenės "Mokytojas ir spauda", pasirašęs Mokytojas, "Drauge" 1969 — 10 — 16 d., išjuodinęs nepr.

tis į Lietuvą, Sniečkus kartu su Vilniaus gimnazijos mokiniasi persikėlė į Voronežą. Ten jis dalyvavo mokinių lietuvių diskusijose ir linko prie vadinamų visuomenininkų. Ten jis susirio su Rusijoje pradėjusiais veikti bolševikais. Tie ryšiai nenutrūko iki mirties. Jis buvo grįžęs į nepriklausomą Lietuvą, dirbo pašto įstaigoje Alytuje, o iš ten pateko į kalėjimą. Nuo kalėjimo jis nesiskyrė visą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį. Lietuvos valdžia jį iškeisdavo į kitus kalinius, bet jis neilgai būdavo laisvėje. Pagilinęs savo žinias naujuose Maskvos kursuose, jis ir vėl grįždavo į Lietuvą, kur saugumo agentai labai lengvai jį suimdavo. Iš kalėjimo sovietų karių jis buvo nulydėtas į vidaus reikalų ministeriją, kur ėjo departamento direktoriaus pareigas.

Rusijoje Sniečkus mokėsi ir organizavo partizanus. Į partizanus jis parinkdavo žmones ir sovietų lėktuvais siųsdavo į vokiečių laikomą Lietuvą. Kai raudonoji armija antrą kartą įsiveržė į Lietuvą, tai Sniečkus jį įvažiavo sovietų karo tanku. Kartu su Sniečkom Lietuvos vadavo Michailas Suslovas, rusų komunistų partijos centro komiteto ir politinio biuro narys. Suslovo šarvuotis prilaikydavo prie sovietų armijų štabo, kad galėtų būti kariamais naudingas. Suslovas įsakinėjo Sniečkui, kada, kaip ir kur likviduoti raudonajai armijai dar besipriešinančius lietuvius. Tas pats Suslovas pasiuntė Charazovą, antrąjį Lietuvos komunistų partijos centro komiteto sekretorių prieš Sniečkų. Suslovas atvežė Lietuvon "tautų brolybės" vėliavą, Sniečkus suvežė partijos centro komiteto narius, sušaukė mitingą, kad išklaustų Suslovo kolbos. Sniečkus viešai sveikino Suslovą ir dėkojo už suteiktą "didelę garbę" Lietuvos komunistų partijai ir visai "tarybinei" Lietuvai. Bet tas pats Suslovas įsakė Charazovui Vilniuje rusiškai leidžiamame komunistų dienraštyje paskelbti aštriausią Lietuvos komunistų partijos kritiką. Sniečkus gyrėsi dideliais žemės ūkio ir pramonės laimėjimais, o Charazovas pasakojo apie partijos narių praturtėjimą, komunistinių principų nesilaikymą ir nepakankamą gamybą. Charazovo pareiškimas Sniečkui buvo netikėtas. Rusus jis gerai pažino, bet jis nemanė, kad tas pats Suslovas iš vienos pusės gali jį girti, o iš kitos pusės gali Charazovą prieš jį siūdyti. Sniečkus žinojo, kad partijai vadovauti jis galėjo tikrai rusų komunistų dėka, bet jis, matyt, nemanė, kad Suslovas bus siunčiamas partijos vadovybei keisti. Atvaziavusį Suslovą jis gražiai pasveikino ir išlydėjo, bet nerimas jo napaleido. Praeitais metais 70 metų sukaktį atšventęs Sniečkus gerai jautėsi, po kraštą važinėjo, kalbas sakė ir instrukcijas siuntinėjo, bet nežinoma ateitis pakirto jo nervus ir širdį.

Jeigu Sniečkus savo energiją ir patvarumą būtų pšventęs Lietuvai ir lietuviams, tai jis būtų galėjęs būti naudingas ne tik gimtiniam savo kraštui, bet ir jos darbininkams. Jaunatvėje padaryta klaida pakreipė jo gyvenimą lietuviams nenaudinga kryptimi. Savo energiją jis atidavė rusams. Sovietų imperializmui jis buvo labai naudingas, bet lietuviui minės žiauriau jo elgseną su Lietuva ir jos gyventojais. Niekad Lietuvos turiai nebuvo taip naikinami ir krašto gyventojai nebuvo taip skriaudžiami, kaip Sniečkaus valdymo metais.

apie jį". Kaip tas dabartinis mokytojas turėtų paaiškinti, nepamoko.

Kieno nors ką nors įrašytą į vadovėlį, kad ir Lenina, įmanoma kaip nors iš dalies paaiškinti: kad ir kartu su mokiniais to lapo išplėsimu, kaip, sakykim, išmetamas kažin kieno juokais ar "provokacijai" įdėtas į kišenę koks daiktas. Tačiau knygos išleidėjams vis tiek kris šėšelis už jų nepakankamą budrumą, išsiblaškimą...

Bet lietuviškoje pabėgėliu nuo Lenino mokykloje dėstant mokytojų dabar paaiškinti vaikams Lenina, įrašytą ne kieno nors, o autoriaus, žinomo mokytojo ir švietimo Tarybos priimtą, labai keblu ir skalu... Pagaliau, kam reikalinga vadovėliuose tokie patys savyje susikūję uždaviniai, pavesti mokytojų kaip išaiškinti arba išsiskūtinėjant pro juos tydomis praeiti?

Tada ryžausi atsiliepti bent į pirmąjį ano Mokytojo rašto pusę, murzinacią nepr. Lietuvos švietimą... Į mokytojo tezę, kieno nors įrašytą Lenina, žadėjau, jei dar reikės, atsiliepti vėliau.

"Draugui" mano atsiliepinio į Mokytojo rašto pirmąją pusę neįsileidus, supratau, kad "Draugas" su Mokytojo teze mis sutinka. Mano atsiliepinį įdėjo "Naujienuos" ir atspaudė atskirai brošiūrele.

Savo pažado pasiūkėti su Mokytoju apie į vadovėlį įrašytą Lenina nevykdžiau ir dėl to, kad spaudoje buvo pakankamai rimtų įrodymų, jog didžiausias lietuviškos mokyklos iš jos kelio išvedėjas ir visuomenės skaldytojas būtų Lenino įrašytojas ir pats įrašytasis Leninas.

Dėl į "Rūtelę" įdėtų anų eilėraščių, tartum į našlaitės, pamotės išvytos iš namų, vežimėlių iškeltos vienos lapės kojėlės, aprimta: manyta, kad po tiek lietuvių, sudarancių prigimtine lietuvių bendruomene, tai įkeltai kojelei pasipriešinimui, švietimo vadovai ne tik neleis lapei į jokią kitą, naujai leidžiamą vadovėlį įkelti kojos, bet ir iš šio bus tyliai neužgaunamai iškelta.

2. APLINKU TĖVŲ NAMELIUS

1973 m. pavasariop pasirodė tokia antraštė pranašingas vadovėlis lietuviškos mokyklos penktajam skyriui, paruoštas mokytojos Sofijos Jonynienės, iliustruotas A. Korsakaitės — Suktuvienės, priimtas JAV LB švietimo Tarybos, išleistas Lietuvių Fondo, spausdino Saleziečių spaustuvių Romje, kaina neparašyta, pardavinėjama po

7 dolerius. Į kurį fondą eis gautos pinigais, taip pat neparašyta. Neparašyta, kas vadovėlio rankraštį ir visa kita, kas jame išleista rasta, tikrino. Vadovėlio antraštė — Vytes Nemunėlio 6-me pusl. įdėto eilėrašcio "Tėvų nameliai brangūs".

Labai miela, šilta, jauki, rami, tyli, užuovėjinga tema atskiram eilėraščiui apie tėvų namelius, neatsižvelgiant į tai, kurios tautos, kurios valstybės teritorijoje jie kukliai "nepretenzingai" idiliškai tūnotų...

Šis vadovėlis turės užimti vietą tos pačios autorės parašyto, jau minėto vadovėlio "Lietuvos laukai", pirmoji laida 1959 m. "Leidimą finansavo Lietuvių Gydytojų Draugijos pagalbinis moterys vienetas. Ilustracijas parinko ir dalinai iliustravo Vladas Vijeikis. Spausdino Vijeikio spaustuvių Čikagoje". Šio vadovėlio išleidimas pakartotas kelis kartus.

Pirmoji mintis — kieno sprendimu, kodėl tai pačiai autoriui reikėjo ruošti tam pačiam skyriui antrą, kitą, kita antraštė vadovėlį, tartum šis būtų toks netinkamas, kad reikėjo kito, net susiaurinta antraštė į "Tėvų namelius" iš plačios istorinės antraštės, nurodančios daug reikiamų temų, į "Tėvų nameliai brangūs". Jeigu vadovėlis "Lietuvos laukai" iki šiol tiko penktajam skyriui, kodėl negalėjo būti reikiamai patobulintas "Lietuvos laukų" arba, vadovėliškai tartant, aplinkos pažinimas, ir vėl išleistas kaip apskritai ne tik su vadovėliais daroma, bet ir su kitomis knygomis.

Iš kur imtinios aplinkos pažinimo temos, aukštesniuose skyriuose palaipsniui jas dauginant ir gilinant, labai teisingai ir mums reikiamai nurodo mokytojas Plačas 1966 m. išleistame trečiajam skyriui "Tėviškos sodyba" "Ižangos vietoje", 165 pusl.: "Kad nebūtų perkrautas vadovėlis, aplinkos pažinimo temas eniau tik iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Mūsų šventa pareiga mokinius su tuo gyvenimu supažindinti. Su vietos aplinka supažindina reguliarios mokyklos".

Susipažinti su "Tėvų namelių brangių" autorės "Žodžio Mokytoju", (271 pusl.) pradžioje skaitai štai ką: "Šitas vadovėlis buvo ruošiamas ketvirtajam skyriui pagal švietimo Tarybos patvirtintą programą. Bet beruošiant paaiškėjo, kad ketvirtą skyriaus programos medžiaga yra sunkesnė už penktą skyriaus. Todėl vadovėliai sukeičiami: penktojo skyriaus vadovėlis

"Lietuvos laukai" bus padojamas ketvirtajame skyriuje, o dabar išleidžiamas "Tėvų nameliai brangūs" penktajame skyriuje". Naujosios programos paruoštos JAV LB švietimo Tarybos, išleistos 1972 m. Kada ir pagal kurias programas pradėjo ruošti šį vadovėlį, autorė nesako. Tik beruošiant, nežinia kam — autoriui ar švietimo Tarybai paaiškėjus programos medžiagai, vėl nežinia kieno valia — autorės ar Šv. Tarybos, "Lietuvos laukai" iš penktojo skyriaus bus nukelti į ketvirtąjį, o "Tėvų nameliai brangūs" paruošti taip, kad liktų penktajam.

Nors ir per vėlai apsižiūrėta, bet vis tiek gerai, kad apsižiūrėta: "Lietuvos laukai" nušiję 4-į skyrių bus Plauco trečiojo skyriaus vadovėlio "Tėviškos sodyba" nepriklausomos Lietuvos aplinkos pažinimo aukštesnysis koncentras, nors ir ne visai tiksliai ateinaš nuo pirmųjų vadovėlių, išleistų dar stovyklų laikais.

"Tėvų nameliai brangūs" pirmiausia patraukia akį prabangiu, gražiai atliktu, išlelidimu. Antra, niekad jokiam mūsų lietuviškų mokyklų vadovėlyje nebuvo siomis tūlomis pionieriškomis fotografijomis. Trečia, daugelio iliustruotų dalykų svetimumu ir iš viso spalvų netikslumu. Bendrai, šis vadovėlis išvestas iš įprotinio kelio archyvo krovinių ir dabarties okupacijos propaganda. Vien dėl to visa knyga savo regima išvaizda neteikia lietuviškos mokyklos vadovėlio įspūdžio.

Vienas čia gimęs intelektualas lietuvis, netiesioginis mokytojas, peržvelgęs vadovėlį, paklausė: "Argi jūs neturite žmonių ar kokios institucijos, kad jūsų vaikams bent vadovėliuose parūpintų autentišką buvusios nept. Lietuvos aplinką...".

Kaip teisingai kalbos raidės garsu čia būtų išaiškintos temos, bet tam aiškinimui prieštaraujancios, savaip kreipiančios, akivaizdžios fotografijos, iliustracijos, skaidrės turint galvoje vaiko vaizduotės vyraujančią priimlumą, vaizdo prieš protavimą, bus nugalėtojas vaizdas. Todėl pakaktų ir mažiau tokių vaizdų, kiek yra šiame vadovėlyje, kad jis negalėtų būti priimtas mums reikiamo vadovėlio vardu.

(Bus daugiau)

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ

VOITECHAS ZAMAROVSKIS

HETITAI

82

O kadangi jums meldžiuiosi, išklauskite mane!

Kadangi nepadariau nieko pikto, o iš anų, kurie nupuolė ir darė pikta, nieko nebeliko ir visi yra mirę, ir kadangi mano tėvo darbai perėjo dabar man, tai pažūrėkite, dievai, mano valdovai, noriu susitalkydamas duoti jums dovanų už Chati šalį.

Pašalinkite skausmą iš mano širdies, išvadukite mano sielą nuo baimės!

Argi ši "Malda marui nukreipti", kurią parašė karalius Mursilis, blogiau už "Jobo knygos" giesmes išreiškia kentėjančio žmogaus skausmą, ar neprilygsta joms net ir forma?

"Paukštis randa prieglobstį savo lizde, ir lizdas jį saugo. Arba tarnas, senatvės sulaukęs, kreipiasi į savo poną su prašymu. Ir ponas jo išklauso ir yra jam palankus. Ir jis palengvina jo kentėjimus. Arba jeigu tarnas kuo nors nusizengia, bet savo nusizengimą ponui išpažįsta: "Daryk man, kad nori", ponas tarno nebaudžia. Juk tu, kad savo nusizengimą ponui išpažino, sušvelnino jį pono nusileikimą".

Taip toje pačioje maldoje karalius Mursilis kalba hetitų perkūno dievui, savo valdovui. O kodėl? Ogi nerėjo parodyti jam, jog žmonės gailėstingai už dievus:

"Kai užtinka kas dievą, ar dievas už tai jo nenužudo, ir ne tik jo paties? Ar nenužudo ir jo žmonos, jo vaikų, jo politikų, jo giminių, jo tarnų ir tarnaičių, jo galvijų, jo avių, ar nesunaikina jo derliaus, ar nepriverčia jo žiauriausiai atkelti?"

Ir iš tiesų gali kilti klausimas, kurio M. Rimšneider užbaigė Chatusilio testamento nagrinėjimą: "Jeigu jau taip rašė karaliai, tai kaipgi rašė poetai?"

"JEIGU JAU TAI RAŠĖ KARALIAI..."

Toks klausimas turi daugiau pagrindo, nekaip iš karto atrodo. Šių karliškiųjų dokumentų — net jeigu juos rašė patys karaliai, bet jų raštinės — išraiškingumas ir vaizdo sodrumas rodo buvus kūrybingą poetinę aplinką. Deja, nežinome nei kiek būta tų poetų, nei kokių kūrybinių aukštumų jų pasiekta.

Jeį skaitytojas sutiko su teorija, kurią 137 — 138 puslapiuose išdėstėme pirmą (ir kurią šiuo metu remia dauguma hetitologų), tai jam nebus ypatingai sunku suprasti, kodėl žuvo beveik visa hetitų poezija. Jeigu hetitai eiles iš tiesų rašė hieroglifais medinėse lentelėse, tai jas nunešė ir nebūtų "jųros tautų" banga: didžiąją tų lentelių dalį surijo degančių miestų liepsnos, o tai, kas liko, sutrūnėjo po jų peleinai. Vėliau kartu su hetitų kalba mirė ir sakytinė tradicija.

Kai 1506 metais Eskvilno kalvoje, Romoje, buvo rasti antikinės skulptūros fragmentai, menininkams pavyko iš jų rekonstruoti Laokoono grupę. Iš hetitų poezijos fragmentų, išlikusių dantiraščio lentelėse, de ja, neįmanoma rekonstruoti nieko, kuo galėtų remtis kad ir kukliausia hetitų poezijos "apžvalga" arba "istorija". Tačiau jie įrodo — juo labiau kad išlikę fragmentai yra visai atsitiktiniai — tokią poeziją egzistavus ir buvus itin aukšto lygio.

Pateiksime bent keletą ištraukų, manydami, kad milžiną galiausiai galima pažinti iš nykščio. Pradėsime nuo labai seno himno saulės dievui, užrašyto XIV — XIII amžiuje prieš mūsų erą (jis įdomus dar tuo, kad antroji jo eilutė liudija hetitų protėvyne buvus vakariniam jūros krante, nors tai galėjo būti tiek Juodoji, tiek ir Kaspijos jūra):

Dangiškasis saulės dieve, žmonių ganytoja! Išeini iš jūros, kurios tėvas — dangus, ir į aukštąjį dangų keliaujai. Dangiškasis saulės dieve, mano valdove! Žmonių vaikams ir laukiniams uolų žvėrim, šuniui, kiaulei, ir kiekvienam lauko padarėliui, — visiems duodi, kas teisetai jiems priklauso! Ir taip diena iš dienos.

Arba kita ištrauka iš eilėrašcio ta pačia tema — ko gero, seniausio eilėrašcio iš visų, kuriuos sukūrė indoeuropiečiai:

Būk pasveikintas, dangiškasis saulės dieve! Tu regį visų žmonių širdis, o tavo širdies niekas nemato.

Kas kokį padaro pikta darbą, tu regi iš aukštybių, dangiškasis saulės dieve!

Vaikštau teisingu keliu, o kas mane skriaudžia, tu regi iš aukštybių, dangiškasis saulės dieve!

Ir galiausiai — mažą ištraukėlę iš didelio apie dievų kovas dėt valdžios dangaus karalystėje. (Jo autorių arba redaktorių žinome: jis buvo vardu Kilas ir gyvenom maždaug penki šimtai metų anksčiau už Homerą. Tai pirmasis vardas pasaulinės literatūros istorijoje). Hetitų perkūno dievas su savo broliu Tašmūsu ruošiasi keliauti pas bazalio kalną Chazį, kuris, be paliovos augdamas, grasina sugriauti jo buveinę ir nuversti sostą:

Ir emė jį už rankos, ir ėjo su juo pas Chazio kalną.

Ir nukreipė savo akis į siaubingą bazaltą, ir štai jis išvydo siaubingą bazaltą, ir jam pergėdo veidas iš pykčio. Atsisėdo perkūno dievas ant žemės, ir kaip upė paplūdo jam ašaros.

Tada tarė perkūno dievas užvertomis akimis:

Kas gali bent pažvelgti į tokią baisybę?

Kas gali su ja net į kovą stoti? Perkūno dievui atsakė Išlara:

Broliu, jis nežino nei daug, nei mažai: jis kvailas (tas bazaltas), tik jėgos jis turi už dešimtį...

Kad neliktų abejonių, pabrėžiame: tai ne "poetiškai perkurti", bet kone pažodžiui išversti hetitų dantiraščio tekstai. Tokiomis pat turtingomis išraiškos priemonėmis bei poetiniais vaizdais mus stebina ir kiti fragmentai, nors tai tėra veikiau vidutiniški hetitų poetinės kūrybos pavyzdžiai, o ne jos viršūnės, nes tai, kas išliko, išliko atsitiktinai.

Žinome ir keletą verstines literatūros fragmentų, kuriuos įamžino hetitų poetų rėžtuvas. Pažymėtina serija lentelių su ištraukomis iš šumerų — babiloniečių — asirų epo apie Gilgamešą; jų vertimo tikslumas ir išbaigtumas patenkintų ir mūsų dienų reikalavimus. Iš daugelio mitų, savų ir perdirbtų, verta paminėti bent du: mitą apie perkūno dievo kovą su gyvate Ilu-janka (jos iliustracijų rasta keliuose bareljefuose) ir mitą apie augalijos dievą Te-lipiną (jis greičiausiai, kilęs iš šumerų ir babiloniečių, o įvairūs jo variantai buvo žinomi daugeliui tautų iki pat naujųjų amžių).

(Bus daugiau)

Skaitykite ir plėpinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

IR
DR. FANG C. LU
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJĄ
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, treči-
adieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais 10-12 val.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL -**KRAUCELIONIŲ**

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6132 So. Kedzie Ave.
Telef. WA 5-2670.
Neatsiliepūs — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradi-
eniais, ketvirtadieniais ir penkta-
dieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJĄ
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien.,

penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštedieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku

pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl

valandų skambinti telefonu HE 4-2123.

Jei neatsiliepia, tai telefonu GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
dažai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Seštedieniais 9-1.

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: Prospect 6-5084

Nemaloni nuotaika liuanistinėje mokykloje

Prie nemalonių nuotaikų pri-
sideda visa eilė kitų dalykų, ku-
riuos taktą turintieji mokytojai
išvengia, bet Brighton Parko li-
tuanistinės mokytojai tokių ne-
supranta ir nepajėgia išvengti.
Priminsiu vieną atsitikimą su-
kelusį blogas nuotaikas ne vien
vienos lietuviškos tėvams, bet
kitiems, tą įvykį savo akimis ma-
čiusiems.

1972 metais vietos bažnyčioje
buvo laikomos mišios Vasario
16-tos minėjimo proga. Visi Li-
tuanistinės mokyklos mokiniai
privilejo dalyvauti mišiose, apsi-
rėdę tautiniais drabužiais. Dide-
lę vaikų daugumą buvo tauti-
niais drabužiais apdengti, bet ne
visi.

Ir štai, kada aprengetieji vai-

GRADINSKAS

1974 M. TV KAINOS
PRASIDEDA NUO

\$89.95

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISUMS PROGOS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
4047 W. 67th Pl. WILbrook 5-8063

GELININKAS**(PUTRAMENTAS)**

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios geles ir vaizniai antka-
pių papuošimai ir sezoninės
kapams geles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS**RADIO ŠEIMOS VALANDOS**

Visos programos iš WOPA.

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo

dieno iki penktadienio 11-12

val. ryto. — Šeštadienį ir sek-

madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.

ryto.

Telefonai: HEMlock 4-2413

7189 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

Every tree, every shrub,

and all our wildlife depend on

you to help prevent

forest fires. So please follow

Smoky's ABC's: Always

hold matches till cold. Be sure

to douse all campfires,

stir the ashes, and douse

them again. Crush all

smoking dead ends.

Please! Only you can

prevent forest fires

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

A FOREST'S FUTURE

IS IN YOUR HANDS

kai, gražiai išrinkti, žingnia-
vo į bažnyčią, ponia Jonynienė
stovėjo prie bažnyčios durų. Kai
mokinė G. Abraitytė, rikiuotėje
eidama priartėjo prie bažnyčios
durų, tai ponia Jonynienė, nie-
ko mokinei nesakiusi, čiupo Ab-
raitytės kepuraitę su kaspinė-
liais, nutraukė mergaitę nuo
galvos ir uždėjo kepuraitę kitai
mergaitė. Uždėjus kepuraitę,
pastatė tą mokinę prie vėliavos,
o G. Abraitytė, apsirendžiusi tau-
tiniais drabužiais, sumišus ir
ašarodama, prasidėjo, nes ji ne-
žinojo, kodėl jai buvo taip ne-
mandagiai mokytojos nutraukta
kepuraitė.

Niekas nežino, kuriais sumeti-
mais Jonynienė tai padarė, bet
ji ir vėliau niekam nieko nepa-
aiškino. Jeigu ji bent prie Ab-
raitytės būtų priėjusi ir pasa-
kusi, kodėl jai numovė jos mė-
giamą tautinę kepuraitę, tai dar
būtų pusė bėdos, skausmas bū-
tų kiek apmąstytas. Bet Jony-
nienė nerado reikalo nieko pa-
sakyti. Toks savivaliavimas ne-
tinka ilgų metų patirtį turinčiai
mokytojai. Ką ji būtų pasakiusi,
jeigu mergaitės tėvai būtų
prie jos priėję ir paklausę, kodėl
ji dukrytė buvo nuskriausta?

Bet ši ponia savivaliauja ne tik
su mažučiais. Panašiai ji elgia-
si ir su vaikų tėvais. Štai vienas
pavyzdys: 1972 metais Jonynie-
nei atėjo mintis slapta pamani-
puoliot seną mokyklos tėvų komi-
tetą. Ji, slapta ar pusiau slaptai,
susitarusi su Lituanistinės
mokyklos seniu komitetu, vieną
sekmadienį nutarė susirinkti į
mokyklos salę ir persirinkti nau-
ją valdybą. Su nauja valdyba
ji galėtų kombinuoti, kaip savo
laiku įvairias kombinacijas darė
Cicero tėvų komitetas prisipil-
dę vadovai. Jeigu Jonynienės
planas būtų pravestas, tai bū-
tume turėję antrą Cicero komi-
tetą kitoje lietuvių kolonijoje.
Reikia manyti, kad ir čia tėvai
būtų susigaudę ir gudragalvius
padėję į savo vietą, bet tai būtų
užmėgė kiek laiko.

Brighton Parke reikalai trū-
putį kitaip pakrypo. Čia moki-
nių tėvai jau buvo akylesni ir
laiku apsižiūrėjo. Viskas jau
buvo gerai suruošta, bet reikala-
pagadino į susirinkimo salę už-
ėjęs netikėtas ir organizatorių
gal n elauktas A. Abraitis. Jis
galėjo nugirsti iš kitų tėvų, kad
šaukiamas pasitarimas, bet jis
galėjo ir šiaip sau užteikti. Jo
vaikai eina į lituanistinę mokyk-
lą, tai jam rūpėjo kiekvienas mo-
kyklos žingsnis.

Atėjus susirinkimo laikui, ap-
dairi organizatorė Jonynienė,
tuojau pasiūlė susirinkusiems iš-
rinkti naują valdybą, nes "dau-
giau žmonių vargu ateis". Rinkti
komiteto valdybą, kada salė-
je yra tik 8 žmonės, suėjusi-
siems labai keista atrodė. Visi
žinojo, kad mokykloje yra žy-
miai didesnis mokinių ir tėvų
skaičius. Kiekvienam buvo aiš-
ku, kad kur nors buvo netvar-
ka. Netvarkingai buvo šaukia-
mas susirinkimas. Jeigu būtų
tėvams tinkamai pranešta, tai
žymiai didesnis jų skaičius būtų
atėjęs ir susirinkimą.

A. Abraitis, mokinių tėvas, at-
sitiktinai patekęs į nevykusiai
suauktą tėvų susirinkimą, tuoj
pat užprotestavo. Jis ne tik pa-
sipriešino "rinkimams", kada di-
delės vaikų tėvų daugumos sa-
lėje nėra, bet jis pasiūlė sušauk-
ti kitą susirinkimą, kad ateitų
daugiau tėvų. Jis pasiūlė pasi-
rinkti ateinančią sekmadienį, pra-
nešti visiems tėvams ir tik tada
rinkti valdybą. Kad neatsitik-
tų taip, kaip tą sekmadienį, Ab-
raitis pasiūlė pranešti tėvams
per vaikus. Mokytojai turėtų
įsakyti kiekvienam vaikui, kad
praneštų tėvams apie šaukiamą
tėvų susirinkimą.

S. Jonynienė šitas Abraicio
pasiūlymas nepatiko. Ji pasiū-
lymui nepritarė ir bandė įtiki-
nėti kelis atėjusius tėvus, kad
būtinai dabar, tą patį sekmadie-
nį, "rinkti naują komitetą". Lai-

me, kad tame susirinkime Abrai-
tis buvo ne vienas. Jam pritarė
komiteto pirmininkė ponia Oze-
lienė. Ji aiškiai matė, kad nebuvo
iš ko rinkti naujo komiteto. Nors
Jonynienė pakartotinai spau-
dė, kad būtų pradėti "valdybos
rinkimai", bet Ozelienė, pritarus
Abraicio protingam pasiūlymui,
paskelbė, kad tėvų susirinkimas
įvyks kitą sekmadienį.

Šitas natarimas pakeitė visą
reikalą. Sekantį sekmadienį
įvyko tėvų susirinkimas, kuris
pakreipė visos mokyklos eigą vi-
sai kita kryptimi. Jeigu Jony-
nienė būtų išsyrinkusi "komite-
tą" tą patį sekmadienį, tai Chi-
cago lietuviai būtų naujų da-
lykų pamatę dar kitoje lituanis-
tinėje mokykloje. (b. d.)

Susirūpinęs Vaikų Tėvas

TARP DVIEJŲ AUKLIŲ —**VAIKAS BE GALVOS**

Dr. K. Drangelis, didelis Lie-
tuvis mylėtojas ir veiklus seno-
sios kartos visuomenininkas pa-
dovanojo Nepriklausomai Lie-
tuvai per Čiurlionio Galeriją
dail. A. Žmuidzinavičiaus pa-
veikslą "Regėjimas". Dovan-
jimo raštą, be Dr. Drangelio,
pasirašė kaip Čiurlionio Gali-
rijos tvarkytojai dail. Z. Kolba
ir dail. M. Šileikis.

Metų metais besigincijant
dviem lygiagrečiai veikiančiom
tos galerijos organizacijom įvy-
ko taip, kaip senoji lietuvių iš-
mintis sako: vaikas liko be gal-
vos — A. Žmuidzinavičiaus
"Regėjimas" iškeliavo iš žėju-
tų pastogės ir dabar yra parda-
vinėjamas, belaukiant pinigingo
pirkėjo. D. A.

Apdovanoti "lietuvių"**ok. Lietuvoje**

Lietuvių tautos Genocido žiau-
rus vykdytojas M. Suslovas
gruodžio mėnesį buvo atvažia-
ves į Lietuvą ir įteikė Ok. Lie-
tuvos vadovams "Tautų drau-
gystės" ordoną.

Tuo tarpu Kremliaus klika
pabėrė ok. Lietuvoje gyvenan-
tiems rusams už įvairius "nuo-
pelnus" gausybę ordenų ir me-
dalių. Tokios apdovanojimų "lie-
tuvių" pavarės: K. Afanaseva,
M. Kasina, N. Kikarevas, F. Or-
lova, A. Lytasovas, G. Znaidzia-
lovskaja, F. Gorbatenko, A. Iš-
kinas, Z. Buto, N. Makarovas,
N. Šestakova, B. Kasianovas, J.
Markina, A. Fokina, V. Kleino-
vas, V. Sučalkinas, I. Černiako-
vas, I. Timofejevas, E. Šilova, D.
Sevičuk, V. Suchorukovas, N.
Muchina, A. Možozovas, J. Gal-
perinas.

Tarp apdovanojimų įvairių
viršininkų, įmonių vadejų, ki-
tų pareigūnų yra ir kolchozi-
ninkų varovs — brigadininkas
F. Gorbatenko. Vien tik iš šio
sąrašo kiekvienas lietuvis gali
suvokti, kad ok. Lietuvos lietu-
vis yra tik rusiškųjų kolonistų
vergas.

Stasys Juškenas

F. Protas laimėjo

Mrs. Eleanora Protas, 53 m.,
jau 24 metus tarnauja Chicago
miesto vandens filtravimo įmo-
nėje, bet per visą tą laiką gauna
algą mažesnę už vyrų, dirban-
čių tą patį darbą. Ji pagaliau
1971 metais savo įstaigą ap-
skundė Ilinojaus FEPC (Fair
Employment Practices Com-
mission). Šiomis dienomis FEPC
priteisė, kad įstaiga išmokėtų
Mrs. Protas algos skirtumą nuo
1971 metų rugpjūčio 1 d. ir kad
įstaiga liautųsi ją persekijuoti.

FEPC negalėjo priteisti kad
miestas išmokėtų Mrs. Protas
algos skirtumą už visą tarny-
bos laiką, kadangi algų vyras
ir moterims suvienodinimo pot-
varkiai buvo pradėti tik nuo
1971 m. rugpjūčio mėn..

Oras Chicagoj blogėja

Federalinės Aplinkai Globoti
įstaigos pranešimu, oras Chica-
gos miesto centre, maždaug tri-
jų ketvirtinių mylių plote per
paskutinius dvejus metus ne tik
nepagerėjo, bet dar pablogėjo.
Oro taršos kaltininku pripažis-
tami automobiliai. Labiausiai
užterštas oras yra tarp Chica-
go Avenue, Halsted Street, Roo-
sevelt road ir ežero.

Iš tos blogybės esančios dvi
iseitys — arba apšvarinti au-
tomobilių emisijas arba iš miesto
centro pašalinti didžiąją motor-
vežimų dalį, bet norint griebtis
vienos ar kitos priemonės, rei-
kalingas Ilinojaus valstijos,
Cook apskritys ir Chicago
miesto pritarimas

Piktadaris elevatoriuje**subadė dvi mergaites**

Apartamentiniame dangorai-
žyje, 2501 W. Monroe St. dviem
mergaitėms — Tina Hope, 18
metų, ir Ruthie Rainey, 17 metų,
elevatorium leidžiantis žemyn,
trečiame aukšte į elevatorių įėjo
apie 18-20 metų amžiaus vy-
riškis ir išstraukęs peilį subadė
vieną mirtinai, antrą labai pa-
vojeingai. Miss Hope mirė vos
nuvežus į ligoninę, Miss Rainey
peiliu sužeistas kaklas. Pikt-
daris pabėgo nepastebėtas.

SKAITYK FATS IR PARAGINK**KITUS SKAITYTI****NAUJIEŲ****Susirinkimų****PRANEŠIMAI**

— Chicago Lietuvos Suvalkiečių
Draugijos metinis susirinkimas įvyks
penktadienį, sausio 25 d. Hollywood
saloje, 2417 W. 43rd St., 8 val. vak.
Nariai prašomi atsilankyti. Bus pra-
nešta knyga revizijos komisijos ir
šiaip visokių reikalų.

Eugenija Strungys

— Lietuvių Zagarės klubo narių
metinis susirinkimas įvyks sekmadie-
nį, sausio 27 dieną, 1:00 val. popiet.
Hollywood saloje, 2417 W. 43rd St.
Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra
daug svarbių reikalų aptarti. Po su-
sirinkimo bus vakas.
Rožė Didžgalvienė, rašt.

**SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI,
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI**

"Giesmėmis man virto tavo nuostatai mano ateivystės namuose".
Psalmė 119:54.

Parašyta: "Jis naktį yra davęs giesmių" ir vėl: "Jis dėdėjo į mano burną
naują giesmę". Todėl nėra nieko keista jei žinome, kad šventieji linksni-
nasi garbėje ir garsiai gieda gyriaus giesmes. Apie tą jų džiaugsmą Vie-
pats yra pasakęs: "Jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų neatims". Taigi, nors kar-
tais mes turime kentėjimų ir eidami piligrimystės keliu turime nešti kitų,
tiesą pažinusiųjų naštas, mes visuomet turime džiaugsmo, kurį pasaulis ne-
gali duoti, ne atimti.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS**TĖVAS IR SŪNUS****MARQUETTE FUNERAL HOME**

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: Townhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6345 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKŲS VIEŲA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ.
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

SPECIALIŲ INTERESŲ PREZIDENTAS?

Demokratinė santvarka valstybės vyriausybę suprantama kaip piliečių bendrųjų reikalų tvarkytoja. Kai ji ima rūpintis tik kai kurių grupių interesais, ji pasidaro šališka ir kontroversinė.

Nixono administracija pasidaro didelių ir aštrių nesutarimų objektas. Daugumoje dėl naudojamų metodų, kurie laikomi neteisėtais, net nusikalstamais.

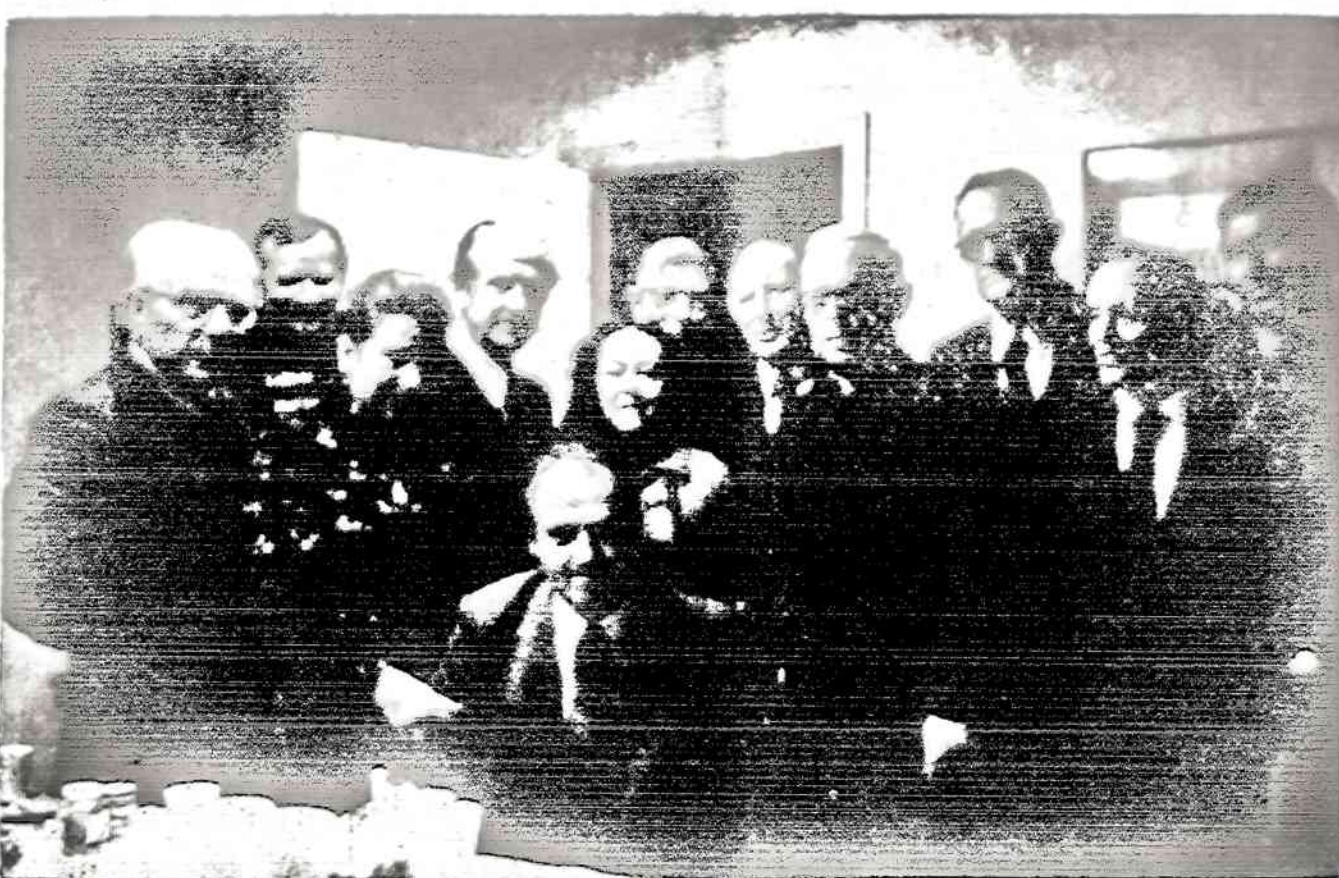
Tačiau atrodo, kad formaliniai klausimai yra antraeiliai, nors jie keliai pirmiausia kaip būdas Nixonui nušalinti. Kaltinimų esmė yra ta, kad Nixonas įsivėlė į neteisėtus tarnaudamas specialieji interesams.

Keliama aikštėn visa eilė rinkiminių duoklių iš bendrovių ir asmenų, siekiančių įtakoti valdžios sprendimus. Ryškiausi iš jų yra ITT (International Telephone & Telegraph), pieno kooperatyvų ir daugelio naftos pramonės bendrovių atvejai. Kelios bendrovės pripažino mokėjusias dideles sumas pinigų savanoriškai, tikėdamos specialių pirmenybių, arba spaudžiamos Nixono

rinkiminių agentų ir norėdamos išvengti priekabių. Kai kurie bendrovių vadovai teismuose pripažino pažeidę rinkimų finansavimo įstatymus ir sumokėjo baudas.

Zinoma, piliečiams nevertėtų dėl viso to per daug jaudintis, nes tai įprasti Amerikos politinės praktikos nešvarumai. Ypač reikšminga tai, kad vyriausybės politika didelių mastu matomai atiduoda daugelį piliečių reikalų į visokių specialių interesų rankas, ir tie reikalai jų yra išnaudojami pasipelnymui. Vis kalbama apie laisvo ūkio principus, matyt, vadovaujantis žinomuoju aptarimu, kas gera General Motors, tas gera Amerikai.

Kaip tvarkoma infliacija, ne-darbas, energijos ir kitokie trūkumai? Nei kainų, nei atlyginimų kontrolės niekada neveikė rimtai ir efektyviai — vis daugiausia dėl akių, politiškai. Bendrovės manipuliuoja darbo santykius tik pagal savo išsiskaiciavimus, ne socialinį teisingumą ir darbininkų realų įnašą į tų ben-

Balfors vadovybė su laikraštininkais. Sėdi Balfors direktorių tarybos pirm. V. Selenis, stovi iš kairės: J. Janušaitis, V. Kasniūnas, G. Giedraitis, A. Rudis, Balfors pirm. M. Rudis, J. Mackevičius, kun. A. Trakis, kun. A. Stašys, A. Pužauskas, J. Kaunas ir Vl. Butėnas.

drovių ir tautos turtingumą. Ty-liai veikia dėsni, kad našta nu-sirita ant ūkiškai silpniausių pe-dų. Leidžiama susidaryti sąly-goms, kurios garina žmonių san-taupas, daro pensijas mažaver-tėmis, draudžia apgaulingais mi-liažais. Kapitalizmo ypatybės ima nustelbti tradicinę amerikie-tišką pažangumą. Toks per daug brutalus Nixono politikos prag-matiškumas — praktinės mani-puliacijos prieštarauja Ameri-kos fair play samonei, kuri ir gali suburti užtenkamai jėgų Ni-xonui išstumti.

Nixono vadinami laimėjimai tarptautinėje politikoje gali vidi-nės reakcijos neatsverti, ypač, kad daug tų laimėjimų kybo ore arba yra išpūsti. Štai su bolšev-i-kais pasirašyta "epochinė" sutar-tis, ribojanti atominių ginklų haudojimą, esą nešanti draugiš-kumą vietoj priešiškumų.

Nixono laikotarpį krašte sus-tojo riaušės. Galima tai laikyti administracijos nuopelnu, tačiau nėra duomenų, kad tai vaisinga šios administracijos veiklos. Gal išsisesmė neramumų bangos energija, bet greičiau buvo kitos priežastys. Atrodo, kas buvo at-itraukta organizuota subversinė komunistų parama, būtent, Mas-kvos bolševikams ir Kinijos ma-oistams jų pačių kvičiui prireik-tė Amerikos palankumo ar bent neutraliteto.

Blogiausia, kad Nixono situ-acijoje triukšai nesibaigia. Nau-jausias jų — ką tik pasiūlytas būdas "kontroliuoti" naftos ben-drovių viršpelnus. Būsią užde-ti specialūs viršpelnų mokesčiai bendrovėms. Kad tikrumoje ir bendrovių viršpelnus ir tuos viršpelnų mokesčius turės mo-kėti vartotojas, nekalbama.

Pažymėtina, kad Nixono admi-nistracijos charakteris yra kri-tikuojamas ne vien politinės or-ganizacijos, bet yra apgailėsta-jamas ir žymių respublikonų. Vienas jų, naujasis teisingumo sekretorius Wm. Saxbe yra išsi-reiškęs, kad su Nixono išrinki-mi respublikonai gavo retą pro-gą įrodyti savo politinės filo-sofijos ir programų pranašumą, bet savanaudiškumas šią gali-mybę sunaikino.

Jonas Vališkis

TRUMPAI

— Lietuvių Rašytojų Draugi-jos 1000 dol. premijos jūrų ko-misija sudaryta iš New Yorko apylinkėje gyvenančių rašytojų. Į ją įeina Juozas Brazaitis, Pau-lius Jurkus, Nelė Mazalaitė, Pra-nas Naujokaitis, Leonardas Žit-kevičius. Komisija vertins 1973 metais išleistas literatūrines kny-gas. Premijos mectenas yra Lietuvių Fondas.

— Leonardas Kazunevičius, gyv. Midway apylinkėje, papa-sakojo, kad praėitą sekmadienio vakarą, laukiant autobuso prie 47 ir Cicero gatvių, stami-bus juodukas atėmė pinigė, kurioje buvę apie 60 dolerių ir įvairūs dokumentai.

— Antanas Kubilas iš Mar-quette Parko apylinkės atkreipė savo dėmesį į Naujienas platin-

mo vajuos proga ir jas užsisakė bendradarbius, kaip P. Stra-vienierius metams, tuo prisidėdamas prie lietuviškos spau-dos ir demokratinę jėgų bei bendrų institucijų stiprinimo. Naujasis mūsų skaitytojas p. A. Kubilas anksčiau ilgą laiką gy-veno Roselando apylinkėje ir vertėsi pelningu dailės amatu, dirbdamas namų statybos ben-drovėse.

— Vladas Dainys, So. Boston, Mass., prašedamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsiuntė dovanų: dolerių už ka-lendorių ir 2 dol. vaju.

— Bronius Draugelis, Pasa-dena, Calif., kartu su prenume-rata atsiuntė 2.60 dol. vaju.

— Įvairiais atvejais ir pro-gomis skaitytojai remia Naujie-nas. Gavę kalendorius atsiuntė dovanų po 3 dolerius: J. Kazra-gys iš East Chicago, Ind., J. Va-laitis iš Irvington, N.Y., A. Giedraitis iš Santa Monica, Calif. ir Antanas Mikšys iš Frankfort, Ill. Po dolerių atsiuntė: Stefan-ja Makauskienė iš Somerset, N.J., T. S. Janulis, K. Stulas ir F. Dash iš Chicago. Naujienų leidėjai visiems nuoširdžiai dė-koja.

— Vincas Mažgimas, West-ville, Ill., kartu su prenumera-ta atsiuntė 3 dol. dovanų ir tokį laiškutį: "Dėkoju savo draugui J. Smoteliui už straipsnius. Man juos ypatingai įdomu skaityti, kadangi aš atsimenu visas tas apylinkes, kurias jis aprašo ir kuriose aš gimiau ir augau iki 1907 m. Dabar jau baigiu 87-tus. Regėjimas laipsniškai eina silpnėj. Naujienas skaitau nuo 1914 m. Dabar galiu skai-tyti tik su padidinamo stiklo pagalba. Ačiū už kalendorių. Visiems jums mano geriausi linkėjimai".

— Petras Alinauskas, Rock-ford, Ill., prašedamas prenu-meratą, parašė gražų laišką su gerais linkėjimais visiems Nau-jienų bendradarbiams, girda-mas juos už jų gerą ir įdomius bei naudingus straipsnius, lin-kėdamas visiems geros sveika-tos ir ilgo amžiaus. Savo gra-žius žodžius jis palydėjo 8 dol. dovana.

— Petras Velykis, Rockford, Ill., prisuntė Naujienų vaju 10 dol. dovaną per savo gerą kai-myną ir gerą draugą P. Alinaus-ką. Lydimajame laiškutyje jis rašo: "Senai seku jūsų gerus darbus lietuviams ir Lietuvai, taip pat šiam laisvės kraštui. Linkiu tolimesnės sėkmės, kad Naujienos ilgai gyvuotų, kad lietuvių išliktų ištikimi savo kalbai ir papročiams, kad Lietu-va vėl būtų laisva. Šiems daly-kams paremti siunčiu 10 dol."

— Dan Kuraitis iš Tinley Par-ko išvyko atostogų į Miami Beach, Fla. Ponia Aldona Ja-kus iš Marquette Parko apylin-kės išvyko 3 savaitėms į Surfside, Fla. Ji apsisuto p. Navic-kienės rezidencijoje.

— Delfina ir dail. Jonas Tri-šai iš Marquette Parko apylin-kės prašedami prenumeratą, atsiuntė vaju 5 dol. dovaną. Ta proga p. Delfina rašo: "Jūsų dienraštis, turėdamas tokius

bandradarbius, kaip P. Stra-vinskas, A. Daumantas, J. Šar-kus ir kiti, tikrai atstovauja "tyliąją daugumą". Paskutinis A. Kuco straipsnis "Neturėtų būti — mes ir jie", turėtų pa-skatinti geros valios jaunuo-sius intelektualus rimtai susi-mąstyti".

— Juozas Linartas, žinomas Nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo tarpininkas, persikė-lė iš Gulfport į St. Petersburg Beach, Fla.

— Kęstutis Valavičius, Mel-rose Park, Ill., prašedamas pre-numeratą, atsiuntė vaju 8 dol. Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja rė-mėjams už dovanas ir gražius laiškus bei linkėjimus, platin-to-jams už pastangas, o naujiems skaitytojams už dėmesį. Visi skaitytojai prašomi remti Nau-jienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skaitytoją. Visi lietuviai yra kviečiami atkreipti dėmesį į Naujienas, gerai su jomis su-sipažinti ir pareikšti savo nuo-monę jas užsisakant.

— Dail. Vladas Vaitiekūnas pakviestas ir sutiko įeiti į Čiu-rionio Galerijos Direktoriatą. Jis yra vienuoliktasis direkto-rius, o taip pat Lietuvių Daili-ninkų Sąjungos Pirmininkas.

— Skaitytojai įvairiomis pro-gomis remia Naujienas. Gavę kalendorius, atsiuntė aukas: St. Raštikis iš Los Angeles, Calif., L. Kazlauskas iš Brighton Parko ir K. Urnežis iš Marquette Par-ko apylinkės atsiuntė po 2 dol., B. G. Peterson, Pedricktown, N.J., atsiuntė dolerių. Naujienų leidėjai visiems nuoširdžiai dė-koja.

♦ Atidaryta nauja šviežios žuvies krautuvė. Yra importuo-ti lietuviško medaus, latviškų sprotų, importuotos saulėgrąžų alyvos, importuotų rusiškų sil-kių. 6307 So. Artesian Telef.: 776-4712. (Pr.)

♦ Lietuvių Tautinių Kapinių sklypų savininkų metinis susi-rinkimas įvyks š. m. sausio 27 d., sekmadienį, 2:00 val. popiet Amerikos Legiono Dariaus-Gi-rėno posto salėje, 4416 So. Wes-tern Ave., Chicagoje. Visi skly-pų savininkai prašomi daly-vauti. (Pr.)

♦ Dėmesio! Vaziuojate į Flo-ridą? Sustokite ir aplankykite ant jūros kranto SEASCAPE BEACH MOTEL, Daytona, Beach, Fla., centre visų Flori-dos įdomybių. Valandos važia-vimu pasiekiami: Walt Disney, Space Center, Sea World, Silver Springs, Cypress Garden ir ki-tos įdomios vietos. Kviečiame apsisotiti mūsų mo-telyje. Rasite gerą ir nuoširdų patarnavimą. Gražius ir šva-rčius kambarius. Spalvota TV. Plaukymo baseinas — žiemos metu šildomas. Kainos neaukš-tos ir visiems prieinamos. Lauksime. Rašykite: Ad. Andrusis — Seascape Motel, 3321 So. Atlan-tic Ave., Daytona Beach, Fla. 32018. Telef. 904 — 767-1372. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

CASHIER
experienced for checkout counter in
drug store 11 A. M. to 7 P. M. 5 days.
Near north location. 943-4305.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 2½ KAMBARIŲ
BUTAS su baldais, Pageidaujamas
suaukęs vyras. Skambinti 247-6309
po 5 val. popiet.

PERSONAL

Asmenų ieško

NORTH JUDSON, IND. — ROUTE 10
reikalingas vyras, moteris arba pora
gyventi veltui, bet su savo maistu
Garažas dėl mašinos. Skambinti
639-5829.

FURNITURE AND FIXTURES

Baldai ir kiti įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIU NAMU BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti
dalimis ir išsimokėtina. Aptarnauja
lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.

TEL GR 6-4421

6200 So. WESTERN AVE.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

MARQUETTE PARK
10 FLAT — 3 STORES
\$35,000 mortgage assumable
at 5%.

Selling price \$53,000.

Call 925-7102.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

TEL: Republic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State farm rate and Casualty Company

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public,

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai.

pildomi pilietybės pareiškimai ir

kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

SKAITYK IR KITAM PATARK

SKAITYTI "NAUJIEŅAS"

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI

AR PARDUOTI NAMĄ?

SUSISIEKITE SU

CONNIE DAGYS

FIRESIDE REALTY —

Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sažiningai

aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MŪRAS Marquette Par-

ke. Moderni virtuvė, įrengtas beis-

mantas, naujas gazu šildymas, aliu-

minijaus langai, geležinė tvora, ga-

ražas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių

1½ aukšto namas su garažu. 30 pė-

du lotas. 2 vonios. Gazu šildymas.

\$19,600.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12

m. mūras, įrengtas beismantas. Ga-

ražas. Karpetai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto

namas. Vienas modernus butas su

3 miegamais ir kitas aukštai tinka

vienai didelei arba 2 artimom šeimom

gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪ-

RAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo

parko. Naujas gazu šildymas. Šva-

riai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kal-

na \$69,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti

vienuolyno. Naujas gazu šildymas.

Alum langai. Karpetai. 3 auto mū-

ro garažas. \$42,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar-

quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bungalov tinka bet ku-

rai šeimai. Geriausia vieta Marquet-

te Parke. Tuoi galima užimti. Su-

mažinta kaina visu ketvirčiu jo ver-

tės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)

Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir

perstatau senus visu rūšių namo ap-

šildymo būdus, air-conditioning, van-

dens boilerius ir stogų rinas (gutters).

Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE

Chicago, Ill. 60608. TEL.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-

kom. Darbas atliekamas sažiningai

ir gerai, prityrusių darbininkų. Ka-

nos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbauskas, sv.